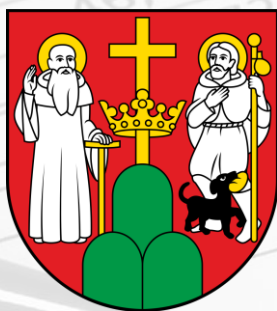

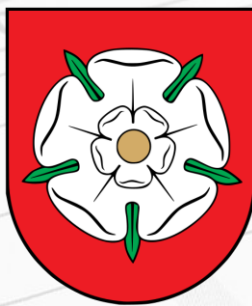
PROGRAMMA

**sporto plėtros, gyventojų fizinio aktyvumo
ir sveikos gyvensenos gerinimo programa**

SUKURTA

Suwałki

Olita

Druskienniki

BOUNDLESS DEVELOPMENT

Šis dokumentas parengtas pagal projektą „Sporto pasienis – sporto ir sveiko gyvenimo būdo skatinimas pasienio regione“ (angl. „Sports borderland-promotion of sport and healthy lifestyle of cross-border region“), finansuojamą iš Interreg VI-A Lietuva-Lenkija 2021-2027 m. tarpvalstybinio bendradarbiavimo programos lėšų.

Autorius – ekspertų komanda „Boundless Development“. Įmonė įkurta siekiant teikti specializuotą paramą viešojo ir privačiojo sektorių plėtrai. Bendradarbiaudami su klientais, ypatingą dėmesį skiriame realiai naudai vietos bendruomenėms. Sėkmę garantuoja mūsų ekspertų specializuotos žinios, pagrįstos ilgamete patirtimi ir nuolatiniu tobulinimusi.

Projektų vadovas: Celestyna Milos

Pagrindiniai tyrime naudoti duomenys yra aktualūs: 04.07.2025

Teisinė informacija

Šis dokumentas buvo parengtas „Boundless Development“ ekspertų, laikantis deramo kruopštumo. Dokumento autoriai turi didelę patirtį srityse, susijusiose su analizės ir rekomendacijų turiniu, o jo rengimo procese buvo naudojami kuo tinkamesni, patikimesni ir naujausi duomenys. Tuo pačiu metu reikia pažymėti, kad „Boundless Development“ neatsako už ekonominių sprendimų, priimtų remiantis šio dokumento turiniu, pasekmes. Dėl didelio ekonominių procesų sudėtingumo, ataskaitos turinys negali būti vienintelis pagrindas priimant bet kokius ekonominius sprendimus.

BOUNDLESS DEVELOPMENT

NIP: 9492251131 | REGON: 520353368

biuro@boundlessdev.eu | www.boundlessdev.eu

Turinys

Teisinė informacija	2
Santrumpos ir sąvokos	4
Santrauka (LT)	5
Summary (ENG)	6
Diagnostikos skyrius	8
Įvadas į diagnostiką	8
Diagnozės tikslas	8
Diagnostikos metodika, tyrimo metodai ir tyrimo priemonės	8
Tyrimų metodai	8
Dokumentų analizė	9
CAWI apklausa	9
Gyventojų apklausa	9
Sporto ir poilsio srityje veikiančių organizacijų apklausa	10
Diagnozė – dokumentų analizė	10
Suvalkai	10
Alytus	15
Druskininkai	16
Gyventojų apklausa	18
Sporto organizacijų apklausa	27
Tyrimo išvados	33
SWOT analizė	35
Gera praktika	37
Gera praktika – projektas „This Girl Can“ („Ši mergina gali“)	37
Gera praktika – projektas „Spoć się!“ („Išprakaituok!“)	37
Gera praktika – programa „Aktyvus senjoras“	38
Rekomendacijos	38
Veiksmų planas	41
Vizija ir misija	41
Strateginiai ir veiklos tikslai	42
Veiklos santrauka	44
Lentelių ir paveikslų sąrašas	47
Duomenų šaltiniai	47

Santrumpos ir sąvokos

CAWI (Computer-Assisted Web Interview) – apklausos, atliekamos naudojant internetinę formą

OSiR Suvalkai – Sporto ir poilsio centras Suvalkuose

SP – pradinė mokykla

Santrauka (LT)

Šis dokumentas parengtas pagal projektą „Sporto pasienis – sporto ir sveiko gyvenimo būdo skatinimas pasienio regione“, bendrai finansuojamą pagal Interreg VI-A Lietuva-Lenkija 2021–2027 m. tarpvalstybinio bendradarbiavimo programą. Programos tikslas – įvertinti esamą padėtį, išanalizuoti išteklius ir potencialą, taip pat nustatyti sporto ir fizinio lavinimo plėtros kryptis Suvalkų, Alytaus ir Druskininkų miestuose. Įvertinimas atliktas remiantis esamų duomenų analize (desk-research), CAWI (Computer-Assisted Web Interview) apklausomis tarp gyventojų ir sporto organizacijų, taip pat vietos apžiūra.

Pagrindinės išvados ir tyrimų rezultatai:

- Bendras įvertinimas: sporto ir poilsio situacija Suvalkuose ir Druskininkuose įvertinta kaip gera, o Alytuse – kaip vidutinė. Tyrime dalyvavusių miestų gyventojai yra aktyvūs, o sporto infrastruktūra apskritai yra geros arba patenkinamos būklės.
- Motyvacija ir kliūtys: pagrindinis veiksnys, skatinantis fizinį aktyvumą, yra rūpinimasis sveikata. Didžiausios kliūtys yra motyvacijos ir laiko trūkumas. Gyventojai kaip veiksnius, skatinančius didesnį aktyvumą, nurodo mažesnes kainas, nemokamas užsiėmimus, taip pat didesnį sporto objektų pasirinkimą ir prieinamumą.
- Sporto organizacijos: organizacijos tiriamuose miestuose susiduria visų pirma su nepakankamais finansiniais ištekliais ir sunkumais pritraukiant naujus narius. Tyrimai taip pat parodė, kad organizacijų veikla neatitinka gyventojų lūkesčių.

Remiantis tyrimų rezultatais buvo parengtas veiksmų planas, pagrįstas nuoseklia vizija ir misija..

Vizija:

Miestas, kuriame sportas jungia bendruomenę, skatina sveiką gyvenseną ir yra prieinamas kiekvienam – nepriklausomai nuo amžiaus, įgūdžių ar gyvenamosios vietos.

Misija:

Sukurti sąlygas fizinei ir sportinei veiklai kiekvienam gyventojui, naudojant modernią infrastruktūrą, remiant klubus ir vietines iniciatyvas, ugdant talentus ir skatinant sveiką gyvenimo būdą. Remti tarptautinį bendradarbiavimą, sportinį turizmą ir novatoriškus projektus, kad sportas taptų socialinės integracijos, švietimo ir miesto plėtros varomąja jėga..

Kad juos įgyvendintų, programa nustato keturis pagrindinius strateginius tikslus. Pirma, siekiama padidinti sporto ir poilsio infrastruktūros prieinamumą. Antra, siekiama pagerinti organizuojamų sporto renginių kokybę ir skaičių, o tai padidintų dalyvių skaičių. Trečias tikslas – remti vietos sporto klubus ir organizacijas, kurios yra sportinio gyvenimo regione pagrindas. Galiausiai, ketvirtas tikslas orientuojasi į plačią sporto ir sveikos gyvensenos skatinimą, ypač skiriant dėmesį vaikams ir jaunimui. Visi šie tikslai turi būti pasiekti per konkrečius veiksmus, kurie išsamiai aprašyti dokumente. Plane numatoma, be kita ko, plėtoti ir modernizuoti sporto infrastruktūrą, investuojant į naujus objektus, modernizuojant esamus bei kuriant dviračių takus ir lauko sporto aikštes. Pagal programą bus organizuojami sporto renginiai – nuo vietinių iki tarptautinių – siekiant įtraukti bendruomenę ir skatinti aktyvią gyvenseną. Svarbus elementas taip pat yra finansinė parama, kuri bus teikiama per dotacijų programas ir stipendijas klubams bei talentingiems sportininkams. Be to, planuojamos informacinės ir švietimo kampanijos, skirtos gyventojų sąmoningumui didinti. Taip pat bus įvestas platus bendradarbiavimas su vietos organizacijomis, mokyklomis ir privačiu sektoriumi, siekiant nuolat plėsti ir padidinti sporto pasiūlą. Galiausiai, programa orientuota į pasiūlos diferencijavimą, kad atitiktų tiek mėgėjų, tiek

profesionalų sportininkų poreikius. Vizijos plano įgyvendinimas reikalauja savivaldybių, sporto organizacijų ir gyventojų bendradarbiavimo bei nuoseklaus investicinių, švietimo ir reklamos veiksmų įgyvendinimo. Programa yra pagrindas priimti tolesnius strateginius sprendimus.

Vizijos plano įgyvendinimas reikalauja vietos savivaldos institucijų, sporto organizacijų ir gyventojų bendradarbiavimo, taip pat nuoseklaus investicijų, švietimo ir reklamos veiklos įgyvendinimo. Programa sudaro pagrindą tolesniems strateginiams sprendimams, siekiant užtikrinti dinamišką ir tvarų sporto ir poilsio plėtrą miestuose.

Summary (ENG)

This document was prepared as part of the project “Sports Borderland – Promotion of Sport and Healthy Lifestyle in the Border Region,” co-financed by the Interreg VI-A Lithuania-Poland Cross-Border Cooperation Program 2021–2027. The aim of the program is to diagnose the current state, analyze resources and potential, and determine the directions for the development of sport and physical culture in the cities of Suwalki, Alytus, and Druskininkai. The diagnosis was carried out using desk research, CAWI (Computer-Assisted Web Interview) surveys among residents and sports organizations, as well as field visits.

Key findings and conclusions from the research:

- Overall assessment: the situation in the area of sports and recreation was assessed as good in Suwalki and Druskininkai, and average in Alytus. The residents of the surveyed cities are active, and the sports infrastructure is generally in good or satisfactory condition.
- Motivation and barriers: the main motivating factor for physical activity is health care. The biggest barriers are lack of motivation and lack of time. Residents indicate lower prices, free classes, as well as a wider range and availability of sports facilities as aspects that encourage greater activity.
- Sports organizations: Organizations in the cities surveyed struggle primarily with insufficient funding and difficulties in recruiting new members. The research also showed that the activities of these organizations are not consistent with the expectations of residents.

Based on the results of the research, an action plan was developed that is based on a coherent vision and mission.

Vision:

A city where sport brings the community together, promotes a healthy lifestyle, and is accessible to everyone – regardless of age, ability, or place of residence.

Mission:

To create conditions for physical activity and sports for every resident through modern infrastructure, support for clubs and local initiatives, talent development, and promotion of a healthy lifestyle. To support international cooperation, sports tourism, and innovative projects so that sport becomes a driver of social integration, education, and city development.

To achieve these goals, the program sets out four main strategic objectives. First, it aims to increase access to sports and recreational infrastructure. Second, it aims to improve the quality and number of sporting events organized, which in turn will increase the number of participants. The third objective is to support local sports clubs and organizations, which are the foundation of sporting life in the region. Finally, the fourth objective

focuses on the widespread promotion of sport and healthy lifestyles, with particular emphasis on children and young people. All these objectives are to be achieved through specific measures, which are described in detail in the document. The plan includes the expansion and modernization of sports infrastructure, investing in new facilities, modernizing existing ones, and creating bike paths and outdoor gyms. The program will organize sporting events, from local to international, to engage the community and promote an active lifestyle. Financial support is also a key element, to be provided through grant programs and scholarships for clubs and talented athletes. In addition, information and education campaigns are planned to raise awareness among residents. Extensive cooperation with local organizations, schools, and the private sector is also to be introduced in order to continuously expand and enhance the range of sports activities on offer. Finally, the program focuses on diversifying the offer to meet the needs of both amateur and professional athletes.

The implementation of the vision plan requires cooperation between local governments, sports organizations, and residents, as well as the consistent implementation of investment, educational, and promotional activities. The program provides a basis for further strategic decisions to ensure the dynamic and sustainable development of sports and recreation in cities.

Diagnostikos skyrius

Įvadas į diagnostiką

Diagnozės tikslas – nustatyti konkretaus realybės segmento charakteristikas ir veikimo principus. Šių tyrimų tikslas – nustatyti tikrus faktus ar reiškinius, nustatyti tikrąją padėtį, tikras charakteristikas ir veikimo principus. Diagnostikos procedūra siekia atsakyti į tokius klausimus: kokia yra padėtis, kodėl padėtis yra tokia, kokia yra, ką galima padaryti, kad padėtis atitiktų mūsų lūkesčius. Norint nustatyti diagnozę, reikia parengti diagnostikos procedūrą, kurią sudaro tyrimai, skirti nustatyti esamą padėtį arba padėties pokyčius per tam tikrą laikotarpį¹.

Diagnozės tikslas

Atliekant tyrimo parengimo ir vykdymo užduotį, buvo apibrėžtas konkretus pagrindinis tikslas ir konkretūs tikslai. Pagrindinis diagnozės tikslas yra:

- Esamų išteklių ir potencialo analizė, siekiant nustatyti sporto, fizinės kultūros ir sveiko gyvenimo būdo plėtros kryptis miestuose.

Pagrindinis tikslas bus pasiektas įgyvendinant šiuos konkrečius tikslus:

- Miestų materialijų (infrastruktūros) ir nematerialijų (organizacijų, žinių) išteklių analizė.
- Vietos politikos sporto, fizinės kultūros ir sveiko gyvenimo būdo plėtros srityje analizė.
- Socialinio elgesio ir tendencijų sporto, fizinės kultūros ir sveiko gyvenimo būdo srityje analizė.

Diagnostikos metodika, tyrimo metodai ir tyrimo priemonės

Tyrimų metodai

Diagnozė nurodytoje srityje buvo atlikta taikant tris metodus:

- esamų kiekybinių ir kokybinių duomenų analizė,
- pirminių kiekybinių ir kokybinių duomenų, gautų per CAWI (kompiuterizuoto internetinio interviu) apklausą, analizė,
- vizitai į kiekvieną iš trijų miestų.

Siekiant užtikrinti aukščiausią tyrimo kokybę ir sumažinti žmogiškųjų klaidų tikimybę, visos su tyrimu ir analize susijusios veiklos buvo atliekamos naudojant trianguliacijos metodą. Šis metodas dažnai naudojamas socialiniuose tyrimuose. Tyrime buvo naudojami šie trianguliacijos tipai:

- duomenų/šaltinių trianguliacija – kelių skirtingų duomenų ir informacijos šaltinių naudojimas viename tyrime; tyrime buvo naudojami tiek objektyvūs šaltiniai, kurie apibūdina reiškinį plačiai ir nepriklausomai (pvz., viešosios statistikos duomenys), tiek šaltiniai, kurie yra labiau subjektyvūs ir tiesiogiai susiję su tiriamu klausimu (pvz., kokybinė informacija iš teminės literatūros);

¹ J. Apanowicz, „Bendroji metodika“, išleista Płocko IV Bernardinum vyskupijos, Gdynia 2002 m.

- tyrimo perspektyvų trianguliacija – analitinės veiklos vykdymas ir išvadų darymas pasitelkiant daugiau nei vieną ekspertą ir taikant keletą tyrimo metodų, įskaitant dokumentų analizę ir apklausas.

Taikant minėtus trianguliacijos metodus buvo galima nustatyti galimas žmogiškąsias klaidas, pasinaudoti skirtingos patirties žmonių įgūdžiais ir žiniomis bei pašalinti subjektyvumo riziką.

Dokumentų analizė

Dokumentų analizė buvo atlikta remiantis Suvalkų savivaldybės, Alytaus sporto ir poilsio centro, Druskininkų sporto centro pateiktais duomenimis ir informacija bei rangovo surinktais viešai prieinamais duomenimis. Duomenų apimtis buvo parinkta taip, kad būtų galima įvertinti padėtį miestuose. Duomenys buvo susiję su:

- socialinės ir ekonominės sąlygos,
- sporto ir poilsio infrastruktūra,
- sporto ir poilsio srityje veikiančios organizacijos,
- gyventojų pageidavimai.

Visi tyrime naudoti statistiniai duomenys yra naujausi duomenys, gauti iš patikimų šaltinių, įskaitant: Centrinės statistikos tarnybos vietos duomenų banką, Centrinės statistikos tarnybos vietos valdžios pareigūnų statistikos vadovo ir Suvalki savivaldybės administraciją. Kryžminių duomenų atveju buvo atlikta kelerių metų laikotarpio analizė, leidžianti iliustruoti esamas tendencijas.

Siekiant užtikrinti nuoseklumą tarp diagnozės išvadų ir miestų strateginių dokumentų, tyrime taip pat buvo atsižvelgta į šiuos dokumentus:

- „Suvalki 2030. Strategia rozwoju“ (Suvalkai 2030. Plėtros strategija) ,
- „Druskininkų savivaldybės, 2021-2029 metų, strateginis plėtros planas“,
- „Alytaus miesto savivaldybės. Strateginis plėtros iki 2030 metų – planas“.

Pirmiau minėti dokumentai buvo analizuojami siekiant įvertinti sporto ir poilsio srities padėtį bei miestų planuojamas veiklas.

CAWI apklausa

CAWI apklausa buvo atlikta tarp dviejų grupių – gyventojų ir organizacijų, veikiančių sporto/poilsio srityje kiekviename iš miestų. Kiekvienai grupei buvo sukurta skirtinga tyrimo priemonė, siekiant nustatyti jų poreikius ir potencialą. Apklausos buvo atliekamos naudojant internetinę anketos formą. Šiam tikslui buvo naudojama programa, kuri pasižymi paprasta sąsaja, galimybe pritaikyti anketą regos negalią turintiems žmonėms, mobilumu pritaikant ją kompiuteriams ir išmaniesiems telefonams, taip pat leidžia lengvai platinti anketą per nuorodą arba QR kodą. Apklausa buvo vykdoma visuose trijuose miestuose tuo pačiu metu, nuo 2025 m. liepos 28 d. iki 2025 m. rugpjūčio 17 d., t. y. per 20 kalendorinių dienų. Anketos buvo platinamos per interneto svetaines, elektroniniu paštu ir socialine žiniasklaida. Apklausų platinime dalyvavo tiek rangovo įmonė, tiek miesto valdžia ir savivaldybių padaliniai (pvz., OSiR Suvalkai, Alytaus sporto ir poilsio centras, Druskininkų sporto centras).

Gyventojų apklausa

Tyrimo priemonė buvo klausimynas, sudarytas iš 22 atvirų, uždarų ir pusiau atvirų klausimų, kurie buvo vieno arba kelių atsakymų. Siekiant aiškumo, klausimai buvo sugrupuoti į temines sekcijas respondentams.

Imtis buvo reprezentatyvi, tai reiškia, kad jos charakteristikos atspindi kiekvieno miesto gyventojų struktūrą. Tai leidžia remiantis tyrimo rezultatais daryti išvadas apie visus gyventojus. Respondentai buvo atrinkti taikant atsitiktinės (tikimybinės) atrankos principą, pagal kurį, remiantis klasikinės statistinės išvados teorija, respondentų atranka yra pagrindinis imties atrankos principas, leidžiantis taikyti tikimybių skaičiavimą². Mėginių ėmimo metodas buvo atsitiktinis, t. y. mėginiai buvo atrenkami atsitiktine tvarka, nes jie atsidūrė reikiamoje vietoje reikiamu laiku³.

Siekiant reprezentatyvumo, buvo apskaičiuotas miesto gyventojų skaičius. Imties dydis buvo nustatytas remiantis statistiniais metodais. Užsakovas priėmė šias prielaidas: pasiklovimo lygis $p=0,9$ (90%), reikšmingumo lygis $\alpha=0,05$ (5%) ir didžiausia paklaida $e=5\%$. Remiantis prielaidomis, buvo apskaičiuoti lentelėje pateikti imties dydžiai.

Lentelė 1. Atstovaujimų imčių dydžiai tyrime

Miestas	Gyventojų skaičius	Imties dydis
Suvalkai	68 143 ⁴	187
Alytus	51 004 ⁵	187
Druskininkai	20 087 ⁶	186

Šaltinis: savo darbas

Sporto ir poilsio srityje veikiančių organizacijų apklausa

Tyrimo priemonė buvo klausimynas, sudarytas iš 14 atvirų, uždarų ir pusiau atvirų klausimų, kurie buvo vieno arba kelių atsakymų. Siekiant aiškumo, klausimai buvo sugrupuoti į temines sekcijas respondentams.

Imtis buvo reprezentatyvi, tai reiškia, kad jos charakteristikos atspindi organizacijų grupės struktūrą kiekviename mieste. Tai leidžia remiantis tyrimo rezultatais daryti išvadas apie visą populiaciją. Atsižvelgiant į tai, kad tiriamoji populiacija buvo labai ribota ir reikėjo kuo tiesiogiau pasiekti tiriamus subjektus, respondentai buvo atrinkti taikant tikslinės (neatsitiktinės) atrankos principą. Dėl palyginti nedidelio subjektų ir respondentų skaičiaus, apklausos rezultatų analizė buvo sutelkta į kokybinių duomenų analizę.

Diagnozė – dokumentų analizė

Suvalkai^{7 8}

Dabartiniuose miesto strateginiuose dokumentuose sportas laikomas viena iš jo stiprybių (infrastruktūra, tarpvalstybinis bendradarbiavimas), o tolesnis šio sektoriaus vystymas, kaip nurodyta, pagerins gyventojų sveikatą ir paskatins juos tapti aktyvesniais, taip pat papildys dabartines sveikatingo gyvenimo būdo tendencijas. Veiklos tikslas 5.1.2. Prieinamos paslaugos apima šias numatytas veiklas: „iniciatyvų, skirtų laisvalaikio veiklai (šeimoms, jaunimui, pagyvenusiems žmonėms) gerinti, plėtojimas, įskaitant masinio ir šeimos

² M. Szreder, „Atsitiktinės ir neatsitiktinės imtys statistiniuose tyrimuose“, Centrinė statistikos tarnyba, Varšuva, 2010 m.

³ A. Miszcak, J. Walasek, „Tyrimų imčių atrankos metodai“, Nacionalinės gynybos akademijos leidykla, Varšuva, 2013 m.

⁴ Centrinės statistikos tarnybos vietos duomenų bankas, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>, žiūrėta 2025 m. liepos 4 d.

⁵ Oficialus statistikos portalas, <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>, žiūrėta 2025 m. liepos 4 d.

⁶ Ibidem

⁷ Suvalkų miesto rotušė, <https://um.suwalki.pl/mieszkaniec/obiekt-sportowe>, žiūrėta 2025 m. liepos 23 d.

⁸ Suvalkų sporto ir poilsio centras, <https://osir.suwalki.pl/nasze-obiekt/>, žiūrėta 2025 m. liepos 24 d.

sporto plėtrą; sporto infrastruktūros prieinamumo gerinimas, įskaitant mokyklų sporto įrenginių modernizavimą⁹. Miestas neturi atskiro sporto plėtros plano.

Pagal Suvalkų miesto tarybos nutarimą dėl sporto plėtros Suvalkuose finansavimo sąlygų ir tvarkos nustatymo, Suvalkuose yra aštuoni sporto šakos, pripažintos kaip pagrindinės. Tai yra:

- Individualūs sportai: badmintonas, Kyokushin karatė, lengvoji atletika, plaukimas, šachmatai ir buriavimas;
- Komandiniai sportai: futbolas ir tinklinis.

Suvalkuose veikia 64 sporto asociacijos ir klubai, įskaitant 16 mokyklų sporto klubų, kurie siūlo užsiėmimus daugiau nei 30 sporto šakų. Be to, Suvalkų sporto ir poilsio centre yra dvi sekcijos: bokso sekcija ir aerodelio sekcija. Geriausiai žinomi yra Suvalkų badmintono klubas, Hańcza studentų lengvosios atletikos klubas, Wigry Suwałki S.A. (futbolas), Hańcza Suwałki šachmatų klubas, Suwałki Kyokushin karatė klubas, Ślepsk Malow Suwałki savivaldybės sporto klubas (tinklinis) ir „Olimpijczyk“ tarpškolinis sporto klubas (plaukimas). Jie pasižymi puikiais pasiekimais (medaliais olimpinėse ir parolimpinėse žaidynėse, medaliais Lenkijos, Europos ir pasaulio čempionatuose), ilgamete tradicija ir populiarumu tarp gyventojų.

Sporto ir poilsio infrastruktūrą mieste prižiūri Suvalkų sporto ir poilsio centras, veikiantis pagal 1999 m. gruodžio 22 d. Suvalkų miesto tarybos nutarimą Nr. XXI/207/99. Ši įstaiga yra atsakinga už objektų priežiūrą, o jos tikslas – siekti aukščiausio profesionalumo lygio teikiamose paslaugose, tiek sporto veiklos srityje, tiek skatinant aktyvų ir sveiką gyvenimo būdą tarp gyventojų. Jų sąrašas pateikiamas lentelėje žemiau.

Lentelė 2. Sporto ir poilsio infrastruktūra Suvalkų mieste

Vardas	Prašymas	Aprašymas	Vieta
Bike Park	dviračių sportas	Jame yra: dviračių parkas su dviem kliūčių ruožais su rampos, mini pump track – trasos vaikams nuo 3 iki 6 metų, pump track – universali trasa visoms amžiaus grupėms su asfaltuotu paviršiumi. Teritorijoje yra poilsio zona su suoliukais, dviračių stovais ir dviračių remonto stotele.	Arkadia rezervuaras, Wojska Polskiego g. 2
Skatepark	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dviračių sportas ▪ riedlentės ▪ alpinizmas 	Jame yra keletas kliūčių, skirtų konkurenciniam riedlenčių sportui ir dviračių sportui (įskaitant rampos, bėgių, funbox ir mini rampos).	Arkadia rezervuaras, Wojska Polskiego g. 2
OSiR baseinas	vandens sportas - plaukimas	Jį sudaro: baseino salė, persirengimo kambariai ir sanitarinės patalpos, taip pat higienos ir sanitarinės patalpos, pagalbinės patalpos, sandėliai ir techninės patalpos. Saugomas baseinas su žiūrovų tribūnomis susideda iš vieno baseino (4 plaukimo takeliai) ir seklios dalies (2 takeliai). Jis skirtas individualiems klientams ir organizuotoms grupėms.	10-oji pradinė mokykla su integruotomis klasėmis, pavadinta Lenkijos olimpiečių vardu, ul. J. Antoniewicza 5

⁹ Suvalkų miesto savivaldybė, „Suvalkai 2030. Plėtros strategija“, Suvalkų miesto savivaldybė, Suvalkai 2021 m.

Savivaldybės baseinas	Objektas uždarytas iki renovacijos pabaigos.		Lenkijos kariuomenės g. 2
Sporto salė su laipiojimo siena	<ul style="list-style-type: none"> ▪ badmintonas ▪ krepšinis ▪ tinklinis ▪ rankinis ▪ futbolas ▪ futsalas ▪ lengvoji atletika ▪ poilsis ▪ laipiojimas 	Jame yra: 165 m ² laipiojimo siena, sporto salė, sauna ir baseinas (šiuo metu uždarytas), didelė salė (matmenys: 48,44 m x 23 m, 18 m) ir maža salė (matmenys: 23,50 m x 14,8 m). Bendras naudingasis plotas – 3 300 m ² .	Lenkijos kariuomenės g. 2
Suwałki Arena sporto ir pramogų salė	<ul style="list-style-type: none"> ▪ krepšinis ▪ tinklinis ▪ rankinis ▪ poilsis 	Jame yra tinklinio, krepšinio ir rankinio aikštelės, taip pat treniruoklių salė. Bendras naudingasis plotas – 6 600 m ² . Objektas prieinamas mokykloms, privatiems asmenims ir įmonėms. Jis taip pat naudojamas kaip auditorija ir koncertų salė.	Zarzecze g. 26
Stary Folwark prielauka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vandens sportas – naudojant valtis 	Jame yra: 20 lovų kambariuose, konferencijų salė 30 žmonių, vandens įrangos nuoma (irklines valtis su elektros varikliais, korpuso jachta, vandens dviračiai ir kajakai). Objektą nuomoja išorinė įmonė.	Senoji sodyba 55D
Vandens parkas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vandens sportas – plaukimas ▪ poilsis 	Jame yra: poilsio ir sporto zona – baseinai, vaikų baseinas, uždaras nusileidimo kalnelis, du lauko nusileidimo kalneliai, vonių kompleksas ir saunos zona. Centre taip pat yra restoranas, konferencijų salė, reabilitacijos klinika, sporto klubas, kirpykla ir grožio salonas bei sporto prekių parduotuvė.	7 Popiežiaus Jono Pauliaus II gatvė
Jadwiga Olbryś lengvosios atletikos stadionas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vandens sportas – plaukimas ▪ poilsis 	Jame yra: 400 metrų tartano bėgimo takelis ir dirbtinė danga, tolimųjų ir aukštųjų šuolių įranga, disko ir kūjo metimo aikštelės, apgyvendinimo patalpos 30 žmonių, sanitarinės patalpos (persirengimo kambariai su dušais), teniso kortai ir futbolo treniruočių aikštelė.	Lenkijos kariuomenės g. 17
Futbolo stadionas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ futbolas ▪ poilsis ▪ jėgos sportas 	Jį sudaro: pagrindinis aikštynas su šildomu dirbtiniu danga, du treniruočių aikštynai, technines ir socialines patalpas, įskaitant persirengimo kambarius žaidėjams, kambarius teisėjams, medicinos pagalbą, treneriams ir instruktoriams, kambarius VIP asmenims, spaudai, radijui ir televizijai, konferencijų ir spaudos salę bei poilsio kompleksą (sporto salę, treniruoklių salę, sveikatingumo centrą).	Zarzecze g. 26
Arkadia centras	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vandens sportas – naudojant valtis ▪ vandens sportas – plaukimas ▪ tinklinis ▪ futbolas ▪ tenisas ▪ jėgos sportas 	Jį sudaro: Arkadijos tvenkinio pakrantėje esantis poilsio ir sporto kompleksas, kuriame yra municipalinis paplūdimys, vandens įrangos nuoma, kavinė, vaikų žaidimų aikštelė, teniso kortai, tinklinio ir futbolo aikštės bei lauko treniruoklių salė.	Lenkijos kariuomenės g. 2

Suvalkų paplūdimio arena	<ul style="list-style-type: none"> ▪ paplūdimio futbolas ▪ paplūdimio tinklinis 	Jį sudaro: Arkadijos tvenkinio pakrantėje esantis poilsio ir sporto kompleksas, kuriame yra municipalinis paplūdimys, vandens įrangos nuoma, kavinė, vaikų žaidimų aikštelė, teniso kortai, tinklinio ir futbolo aikštės bei lauko treniruoklių salė.	Arkadia rezervuaras, Wojska Polskiego g. 2
Gatvės treniruotės	poilsis	Tai apima visų rūšių strypus, turėklus, sienas ir kitus kliūtis, kurios skatina fizinį vystymąsi.	Arkadia rezervuaras, Wojska Polskiego g. 2
Lauko sporto salės	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poilsis ▪ jėgos sportas 	Tai apima visų rūšių strypus, turėklus, sienas ir kitus kliūtis, kurios skatina fizinį vystymąsi.	Arkadia rezervuaras, Wojska Polskiego g. 2; tarp A. Putry gatvės, R. Minkiewicza gatvės, A. Wierusza-Kowalskiego gatvės ir Gen. W. Andersa gatvės; Dubowo I gatvė; Ignacego Daszyńskiego gatvė; Szpitalna gatvės ir W. S. Reymonta gatvės teritorija; Szwajcaria gatvė; Al. Osiedla Hańcza
Teniso kortai	tenisas	Jį sudaro keletas treniruoklių, tarp kurių: irklavimo treniruoklis, elipsinis treniruoklis, twisteris, švytuoklė, kojų presas, lat pulldown treniruoklis ir suolelio presas.	Arkadia rezervuaras, Wojska Polskiego g. 2
Teniso kortai	tenisas	Jame yra trys teniso kortai su dirbtiniu molio paviršiumi.	Lenkijos kariuomenės g. 17
Ledo arena	dažymas	Objektas veikia žiemos sezonu. Jis yra šalia mokyklos ir jį valdo OSiR Suwałki.	Szpitalna g. 66
Dviračių nuoma	poilsis - dviračių sportas	Jame yra keletas modernių miesto dviračių.	Arkadia rezervuaras, Wojska Polskiego g. 2
SUWER miesto dviračiai	poilsis - dviračių sportas	Nuomos paslauga su 17 stotimis ir 160 dviračiais strateginėse vietose.	visas miestas
Orlik sporto aikštė	futbolas	Jame yra futbolo aikštė.	Pileckiego g.; Hamerszmita g.; Szpitalna g., Kamena

			gyvenamųjų namų kvartalas
Suwałski gatvė Žemė	gatvės krepšinis	Jame yra gatvės krepšinio aikštelė.	Arkadia rezervuaras, Wojska Polskiego g. 2

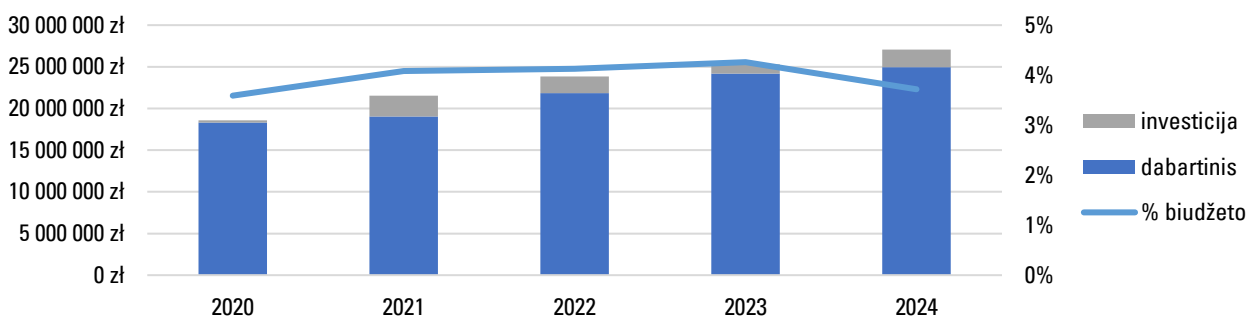
Šaltinis: nuosavas tyrimas, pagrįstas: Suwałki miesto savivaldybė, <https://um.suwalki.pl/mieszkaniec/objekty-sportowe>, žiūrėta 2025 m. liepos 23 d.; Suwałki sporto ir poilsio centras, <https://osir.suwalki.pl/nasze-objekty/>, žiūrėta 2025 m. liepos 24 d.

Infrastruktūra buvo analizuota 2025 m. rugpjūčio 10–11 d. apsilankymo vietoje metu. Infrastruktūra yra įsikūrusi gyventojams lengvai pasiekiamose vietose, o atskiri objektai yra išsidėstę skirtingose miesto dalyse, turinčiose gerą susisiekimą. Atsižvelgiant į dabartines kainas, pvz., už teniso kortų naudojimą, įrenginiai turėtų būti laikomi prieinami atskiroms socialinėms grupėms (taikomos nuolaidos vaikams ir jaunuoliams). Didžioji dalis infrastruktūros yra nauja arba patenkinamos būklės ir nekelia grėsmės naudotojų saugumui. Išimtis yra Zalew Arkadia riedlenčių parkas. Jo visapusiškas modernizavimas prasidės 2025 m. ketvirtąjį ketvirtį.

Miestas finansuoja sportą įvairiais būdais, įskaitant: investicijas į infrastruktūrą, infrastruktūros priežiūrą, subsidijas sporto klubams ir asociacijoms, užsiimančioms vaikų ir jaunimo sportiniu rengimu, išlaidas stipendijoms, sporto apdovanojimams ir apdailoms, sporto ir rekreacinių renginių organizavimui. Sumos pateiktos lentelėje žemiau.

Lentelė 3. Suvalkų miesto išlaidos fizinei kultūrai ir sportui

Metai	Išlaidos (PLN)			
	dabartinis	investicija	IŠ VISO	% biudžeto
2020	18 326 372	237 630	18 564 002	3,59%
2021	19 023 752	2 495 320	21 519 072	4,08%
2022	21 837 522	2 008 000	23 845 522	4,13%
2023	24 182 641	1 101 000	25 283 641	4,26%
2024	24 957 039	2 122 000	27 079 039	3,72%

Šaltinis: nuosavas tyrimas, pagrįstas: Suwałki miesto savivaldybė, <https://um.suwalki.pl/mieszkaniec/aktualnosci,4002/raport-o-stanie-miasta-suwalki-za-2024r,2590985>, peržiūrėta 2025 m. liepos 25 d.

Remiantis pateiktomis duomenimis, miesto išlaidos fizinei kultūrai ir sportui rodo augimo tendenciją, vidutinis metinis augimas sudaro 7,86 %. Tuo pačiu metu šios išlaidos sudaro kintamą miesto biudžeto dalį, kurios vidutinė vertė yra 3,96 %, panaši į kitų tokio dydžio vietos savivaldos institucijų išlaidas. Konkretiems tikslams skirtų išlaidų procentinė dalis priklauso nuo miesto investicijų ir įgyvendinamų programų. Pastaraisiais metais žymiai sumažėjo išlaidos sporto stipendijoms sportininkams ir treneriams, kurios sumažėjo nuo 14,17 % 2021 m.

iki 7,02 % 2024 m. Iš einamųjų išlaidų didžiausia dalis skiriama Suvalkų sporto ir poilsio centro veiklai (maždaug 80 %) ir miesto tarybai (maždaug 13 %).

Alytus¹⁰

Dabartiniuose miesto strateginiuose dokumentuose pripažįstama sporto ir poilsio augimo tendencija infrastruktūros, renginių ir gyventojų pageidavimų atžvilgiu. Il plėtros prioritetas apima 2.1 tikslą. Padidinti gyventojų laisvalaikio galimybes. Jis apima 2.1.2 užduotį. Stiprinti sporto paslaugų potencialą – didinti fizinį aktyvumą skatinančių priemonių įvairovę; skatinti sportininkų pasiekimus. Miestas neturi atskiro sporto plėtros strategijos.

Dėl strateginės plėtros orientacijos poreikio mieste buvo nustatytos trys pagrindinės disciplinos/kategorijos:

- Krepšinis – miestas turi profesionalių komandų tradicijas ir stiprias jaunimo bei mėgėjų struktūras, kuriose didelis dėmesys skiriamas talentų ugdymui.
- Futbolas – miestas turi ilgą tradiciją ir pasiekimus (DFK Dainava Alytus).
- Lengvoji atletika – mieste yra modernus stadionas, o jo sportininkai sėkmingai dalyvauja bėgimo ir kombinuotose varžybose.

Alytuje yra daugiau nei 20 sporto klubų ir organizacijų.

Miesto sporto ir rekreacijos infrastruktūrą prižiūri Alytaus sporto ir rekreacijos centras (ASRC), kuris veikia kaip institucija, integruojanti vietas bendruomenę aplink sportą ir sveiką gyvenimo būdą. Savo veikla centras ne tik prisideda prie sporto talentų ugdymo ir sėkmės nacionalinėje bei tarptautinėje arenoje, bet ir suteikia gyventojams galimybę naudotis modernia ir saugia infrastruktūra, skatindamas juos kasdien užsiimti fizine veikla. ASRC veikla yra įvairiapusė ir apima:

- Konkurencingo sporto rėmimas – ASRC yra daugelio sporto klubų ir sportininkų treniruočių bazė. Remiantis duomenimis, centras remia daugiau nei 20 sporto šakų plėtrą, jame dirba beveik 70 kvalifikuotų trenerių. Pagrindinės sporto šakos – lengvoji atletika, plaukimas, krepšinis, rankinis, bokso, džiu-do, imtynės ir šaudymas.
- Sporto ir pramoginių renginių organizavimas – centras organizuoja ir bendrai organizuoja daugybę vietinių, nacionalinių ir tarptautinių renginių, kurie į Alytų pritraukia tiek sportininkus, tiek sirgalius.
- Sporto infrastruktūros teikimas gyventojams – vienas iš ASRC prioritetų yra aktyvaus gyvenimo būdo skatinimas. Alytus gyventojai gali naudotis baseinu, saunomis, teniso kortais ir nuomoti patalpas komandiniam žaidimams, todėl centras yra populiarus poilsio vieta.
- Modernizavimas ir investicijos į sporto ir poilsio infrastruktūrą – centras nuolat investuoja į savo infrastruktūros modernizavimą. Pastaraisiais metais buvo atlikti reikšmingi renovacijos darbai, įskaitant sporto salės modernizavimą, pritaikant ją žmonių su negalia poreikiams. Taip pat planuojami tolesni darbai, įskaitant šaudyklos ir vaikų baseino renovaciją. Šių investicijų, dažnai bendrai finansuojamų Europos Sąjungos, vertė siekia milijonus eurų, o tai įrodo strateginę šios įstaigos svarbą miestui.

¹⁰ ASRC, <https://asrc.lt/>, prieiga 2025 m. liepos 24 d.

Lentelė 4. Sporto ir poilsio infrastruktūra Alytaus mieste

Vardas	Prašymas	Aprašymas	Vieta
Sporto rūmai	<ul style="list-style-type: none"> ▪ krepšinis ▪ rankinis ▪ salės futbolas ▪ tinklinis ▪ lengvoji atletika ▪ šaudymas ▪ poilsis ▪ imtynės 	Jame yra: krepšinio aikštelė, rankinio aikštelė, salės futbolo aikštelė, tinklinio aikštelė, lengvosios atletikos arena, šaudykla, šokių ir gimnastikos salė, laisvojo stiliaus imtynių salė, fizioterapijos kabinetas.	Naujoji g. 52, Alytus
Stadionas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ futbolas ▪ lengvoji atletika ▪ tenisas 	Įskaitant: futbolo aikštė, lengvosios atletikos zona, teniso kortai.	Birutės g. 5, Alytus
Tinklinio centras	tinklinis	-	Miklusėnų g. 36, Alytus
Sporto mokykla	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bokso ▪ futbolo 	Įskaitant: bokso salė, futbolo aikštė.	A. Matučio g. 14, Alytus
Šaudymo nuotolis	šaudymas	-	Seirijų g. 13, Alytus
Alytus sporto ir poilsio baseinas	Objektas uždarytas iki renovacijos pabaigos.		
Alytus viešoji įstaiga Medicininės reabilitacijos ir sporto centras	<ul style="list-style-type: none"> ▪ krepšinis ▪ tinklinis ▪ rankinis ▪ vandens sportas – plaukimas ▪ poilsis 	Jame yra dvi sporto salės ir baseinas. Jis labiau tinka reabilitacijai ir bendrai sveikatos priežiūrai, tačiau dažnai nuomojamas sporto komandoms treniruotėms ir varžyboms.	Pramonės g. 9, Alytus
Jaunimo parko poilsio zonos	<ul style="list-style-type: none"> ▪ riedlentės ▪ poilsis 	Jaunimo parke yra vaikų žaidimų aikštelės, sporto aikštelės, šachmatų žaidimo, riedučių ir riedlentės zonos bei specialiai pažymėti dviračių takai.	Žuvinto g., Alytus

Šaltinis: nuosavas tyrimas, pagrįstas: <https://www.alytusinfo.lt/pl/>, prieiga 2025 m. liepos 26 d.; užsakovo pateikti duomenys.

Infrastruktūra buvo analizuota 2025 m. rugpjūčio 13–14 d. apsilankymo vietoje metu. Infrastruktūra yra įsikūrusi gyventojams lengvai pasiekiamose vietose, ypač gyvenamuosiuose rajonuose. Dauguma infrastruktūros yra nemokama arba už ją mokamas nedidelis mokestis. Infrastruktūros būklė daugiausia yra labai gera (naujos įrangos) arba nepatenkinama (kelerių metų senumo įrangos). Tai visų pirma taikoma mokyklų futbolo ir krepšinio aikštelėms.

Dėl išsamių finansinių duomenų apie miesto išlaidas sportui ir fizinei kultūrai trūkumo šių duomenų analizuoti negalima.

Druskininkai¹¹

Dabartiniuose miesto strateginiuose dokumentuose sportas įvardijamas kaip viena iš miesto stiprybių. Dėmesys skiriamas infrastruktūrai, kuri yra unikali šalies ir regiono inovacijų požiūriu. Plane numatyti du su sporto plėtra susiję tikslai: 1.2.1 tikslas – didinti kultūros, turizmo ir sporto paslaugų bei renginių įvairovę; 1.2.2

¹¹ Lietuvos sporto centras, <https://www.lscentras.lt/lt/>, žiūrėta 2025 m. liepos 24 d.

tikslas – plėtoti kultūros, poilsio ir sporto infrastruktūrą. Atitinkamos priemonės apima sporto turizmo paslaugų plėtrą ir aukšto lygio sporto renginių skatinimą (priemonė 1.2.1.3), taip pat poilsio ir sporto infrastruktūros plėtrą (priemonė 1.2.2.3). Jos įgyvendinamos pagal trejų metų veiksmų planus. Miestas neturi atskiro sporto plėtros strategijos.

Dėl strateginės plėtros orientacijos poreikio mieste buvo nustatytos trys pagrindinės disciplinos/kategorijos:

- Krepšinis – miestas turi profesionalių komandų tradiciją (BC Dzūkija Druskininkai).
- Futbolas – miestas turi ilgą tradiciją ir pasiekimus (FK Dzūkija Druskininkai), o jo plati infrastruktūra leidžia rengti ateities kartas.
- Plaukimas – miestas turi gerai išvystytą infrastruktūrą ir organizuoja svarbiausius plaukimo renginius.

Druskininkuose yra apie 15 sporto klubų.

Druskininkai garsėja ne tik gydomaisiais mineraliniais vandenimis ir purvo voniomis, bet ir įspūdinga bei išsami sporto ir poilsio infrastruktūra. Mieste yra 13 sporto klubų ir 5 viešosios įstaigos. Miestas siūlo visus metus veikiančias pramogas įvairaus amžiaus žmonėms, derindamas aktyvų poilsį su atsipalaidavimu ir sveikatingumu. Pagrindinės pramogos, tokios kaip vandens parkas, visus metus veikiantis slidinėjimo kalnas ir platus dviračių takų tinklas, daro Druskininkus vienu iš patraukliausių poilsio centrų regione. Miestą supa Dajnowskaya miškas, kuris sudaro puikias sąlygas aktyviam poilsiui gamtos glėbyje, o tai palengvina infrastruktūra – dviračių ir pėsčiųjų takai (kuriais važinėja ir maži elektriniai automobiliai) bei kurorto parkas.

Lentelė 5. Sporto ir poilsio infrastruktūra Druskininkų mieste

Vardas	Prašymas	Aprašymas	Vieta
Lietuvos sporto centras	<ul style="list-style-type: none"> ▪ krepšinis ▪ tinklinis ▪ rankinis ▪ futbolas ▪ lengvoji atletika ▪ poilsis 	Šaltinis: nuosavas tyrimas, pagrįstas užsakovo pateiktais duomenimis	M. K. Čiurlionio g. 115, Druskienniki
„Snow Arena“ uždaras slidinėjimo centras	<ul style="list-style-type: none"> ▪ slidinėjimas ▪ poilsis 	Įskaitant: sporto salę, treniruoklių salę, gimnastikos salę, lauko stadioną (lengvosios atletikos takelį, futbolo aikštę ir bėgimo takelius).	Nemuno kelias 2, Mizarai, Druskienniki
„Aqua“ vandens ir sveikatingumo kompleksas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vandens sportas – plaukimas ▪ poilsis 	Jame yra ištisus metus veikiantis slidinėjimo maršrutas su maitinimo ir komercine infrastruktūra.	Vilniaus al. 13-2, Druskienniki
Atviras sporto kompleksas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ krepšinis ▪ tinklinis ▪ ankinis ▪ futbolas ▪ lengvoji atletika ▪ poilsis ▪ jėgos sportas 	Įskaitant: baseinus, saunas ir sporto salę.	daug vietų
Teniso kortai	tenisas	Įskaitant lauko teniso kortus.	Mizarų g. 52, Druskienniki
Viešosios sporto aikštelės	<ul style="list-style-type: none"> ▪ paplūdimio tinklinis ▪ poilsis 	Įskaitant: pėsčiųjų ir dviračių takus, lauko treniruoklius, paplūdimio tinklinio aikšteles.	daug vietų

Šaltinis: nuosavas tyrimas, pagrįstas užsakovo pateiktais duomenimis

Infrastruktūra buvo analizuota 2025 m. rugpjūčio 11–12 d. apsilankymo vietoje metu. Ji yra įsikūrusi vietovėse, kurios yra lengvai pasiekiamos gyventojams, ypač viešuoju transportu. Atsižvelgiant į dabartines kainas, pvz., už teniso kortų naudojimą, šios įrangos reikėtų laikyti prieinama atskiroms socialinėms grupėms (taikomos nuolaidos vaikams ir jaunuoliams). Didžioji dalis infrastruktūros yra nauja arba patenkinamos būklės ir nekelia grėsmės naudotojų saugumui.

Miesto išlaidos sportui apima sporto infrastruktūros ir renginių finansavimą. Metinis biudžetas pateikiamas lentelėje žemiau.

Lentelė 6. Druskininkų miesto išlaidos fizinei kultūrai ir sportui per metus

Tipas	Išlaidos (eurais)
Sporto centro biudžetas	1 014 000
Sporto projektai	20 000
Sporto renginiai, pratęsiantys turistų viešnagę	63 100
Sporto renginiai, pratęsiantys turistų viešnagę	80 000
Krepšinio klubas	20 000
Vietiniai sporto renginiai	60 000

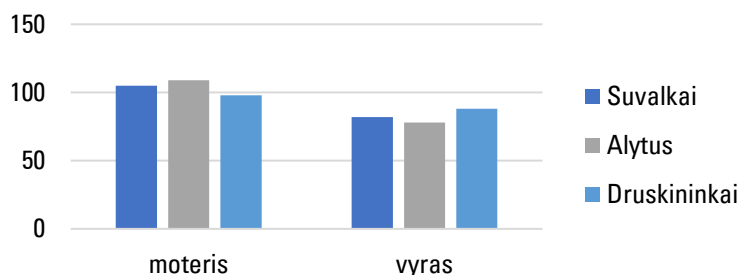
Šaltinis: nuosavas tyrimas, pagrįstas užsakovo pateiktais duomenimis

Miesto išlaidos apima platų kategorijų spektrą, o tai leidžia diversifikuoti veiklą. Biudžete numatytos išlaidos su turizmu susijusiai veiklai, o tai atitinka socialinį ir ekonominį miesto pobūdį.

Gyventojų apklausa

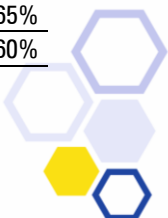
Šiame skyriuje pateikiami kiekvieno miesto gyventojų apklausos rezultatai. Rezultatai pateikiami lentelių ir grafikų forma pagal kiekvieną atskirą klausimą. Dėl patikimų duomenų apie miestų padėtį regioniniu ir nacionaliniu mastu trūkumo, buvo atlikta miestų lyginamoji analizė.

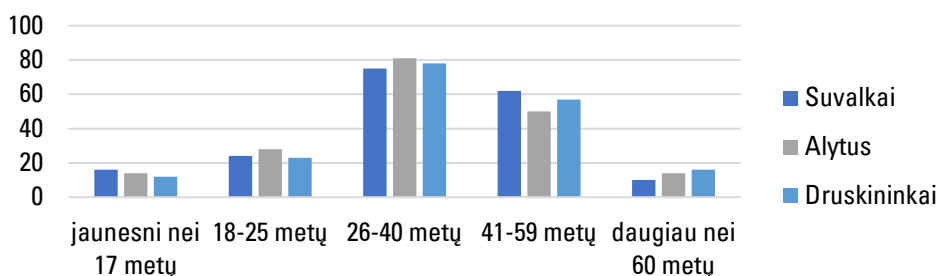
		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Lytis	moteris	105	56,15%	109	58,29%	98	52,69%
	vyras	82	43,85%	78	41,71%	88	47,31%

Apklausoje dalyvavo šiek tiek daugiau moterų. Respondentų struktūra pagal tam tikrą charakteristiką atitinka atskirų miestų gyventojų struktūrą.

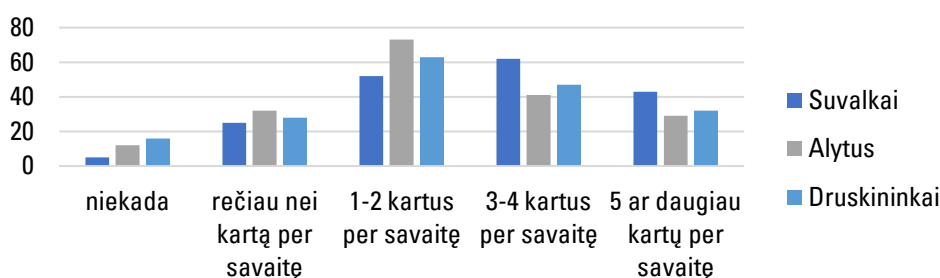
		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Amžius	jaunesni nei 17 metų	16	8,56%	14	7,49%	12	6,45%
	18-25 metų	24	12,83%	28	14,97%	23	12,37%
	26-40 metų	75	40,11%	81	43,32%	78	41,94%
	41-59 metų	62	33,16%	50	26,74%	57	30,65%
	daugiau nei 60 metų	10	5,35%	14	7,49%	16	8,60%

Apklausoje dalyvavo įvairaus amžiaus respondentų grupė. Respondentų struktūra pagal tam tikrą charakteristiką atitinka miesto gyventojų struktūrą.

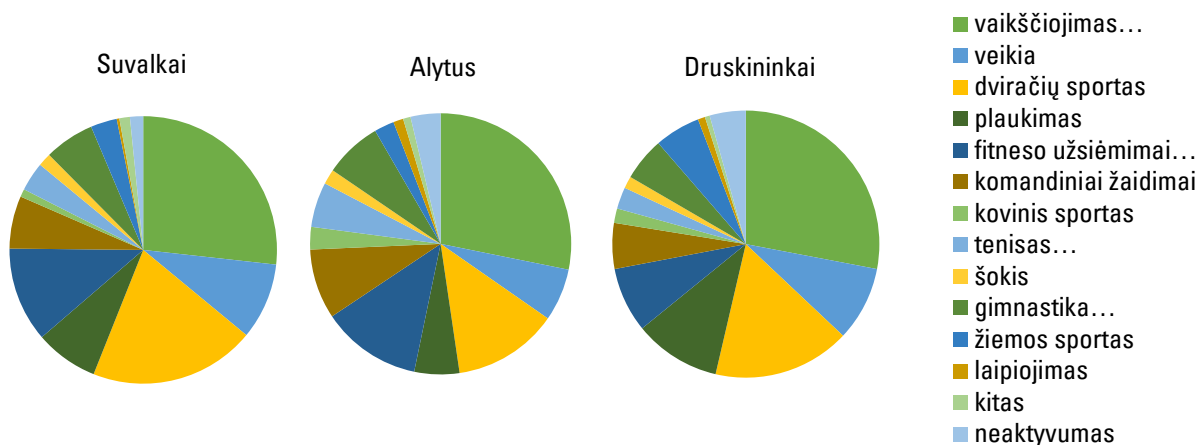
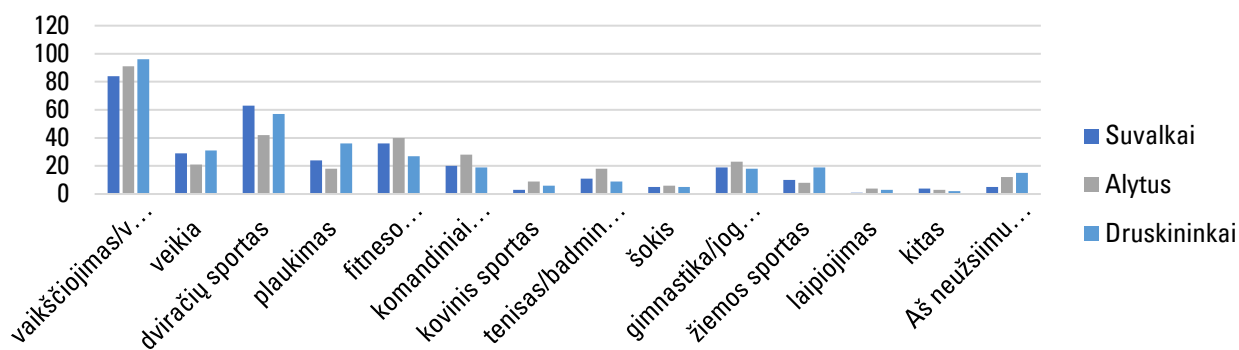
		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Kiek kartų per savaitę užsiimate kokia nors fizine veikla (pvz., sportuojate, pramogaujate, vaikštote, važinėjate dviračiu)	niekada	5	2,67%	12	6,42%	16	8,60%
	rečiau nei kartą per savaitę	25	13,37%	32	17,11%	28	15,05%
	1-2 kartus per savaitę	52	27,81%	73	39,04%	63	33,87%
	3-4 kartus per savaitę	62	33,16%	41	21,93%	47	25,27%
	5 ar daugiau kartų per savaitę	43	22,99%	29	15,51%	32	17,20%

Didžiausia gyventojų dalis fiziškai aktyviai leidžia laiką 3–4 kartus per savaitę (Suvalkai) ir 1–2 kartus per savaitę (Alytus, Druskininkai). Mažiau nei 10 % gyventojų nesportuoja, didžiausią grupę sudaro vyresni nei 60 metų žmonės. Dėl šios priežasties gyventojų aktyvumo lygis turėtų būti vertinamas kaip geras.

		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Kokiomis sporto ar fizinės veiklos rūšimis užsiimate	vaikščiojimas/vaikščiojimas	84	26,75%	91	28,17%	96	27,99%
	veikia	29	9,24%	21	6,50%	31	9,04%
	dviračių sportas	63	20,06%	42	13,00%	57	16,62%
	plaukimas	24	7,64%	18	5,57%	36	10,50%
	fitneso užsiėmimai / treniruoklių salė	36	11,46%	40	12,38%	27	7,87%
	komandiniai žaidimai	20	6,37%	28	8,67%	19	5,54%
	kovinis sportas	3	0,96%	9	2,79%	6	1,75%
	tenisas/badmintonas/kvadratas	11	3,50%	18	5,57%	9	2,62%
	šokis	5	1,59%	6	1,86%	5	1,46%
	gimnastika/joga/pilatesas	19	6,05%	23	7,12%	18	5,25%
	žiemos sportas	10	3,18%	8	2,48%	19	5,54%
	laipiojimas	1	0,32%	4	1,24%	3	0,87%
	kitas	4	1,27%	3	0,93%	2	0,58%
	Aš neužsiimu jokia fizine veikla	5	1,59%	12	3,72%	15	4,37%

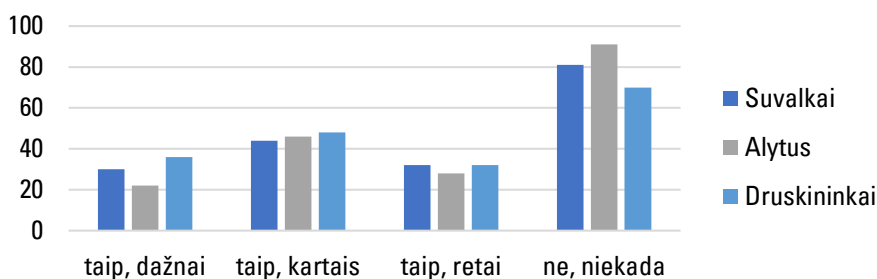

Dažniausiai gyventojai užsiima poilsio ir populiariomis sporto rūšimis. Populiariausios veiklos rūšys atskiruose miestuose šiek tiek skiriasi ir priklauso nuo sporto infrastruktūros. Atsakymų struktūroje galima pastebėti šias koreliacijas:

- Žmonės iki 25 metų dažniau nurodo ekstremalius sportus ir jėgos sportus.
- Žmonės virš 60 metų dažniau nurodo rekreacines veiklas (dviračių sportą, ėjimą).

		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Ar dalyvaujate miesto ar vietos asociacijų organizuojamuose sporto renginiuose	taip, dažnai	30	16,04%	22	11,76%	36	19,35%
	taip, kartais	44	23,53%	46	24,60%	48	25,81%
	taip, retai	32	17,11%	28	14,97%	32	17,20%
	ne, niekada	81	43,32%	91	48,66%	70	37,63%

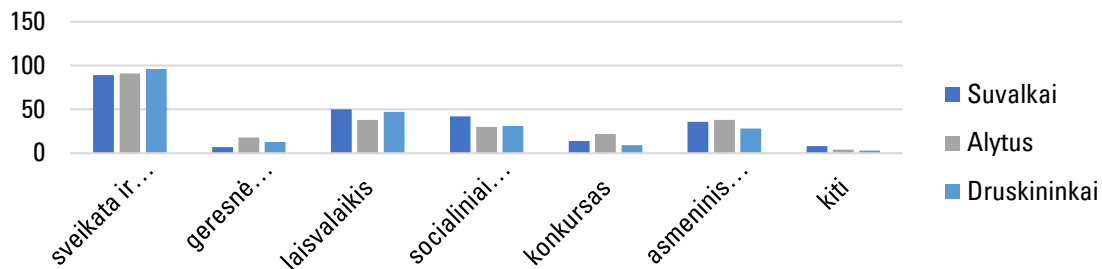
Didžiausia respondentų dalis teigia, kad nedalyvauja miesto sporto renginiuose.

Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%

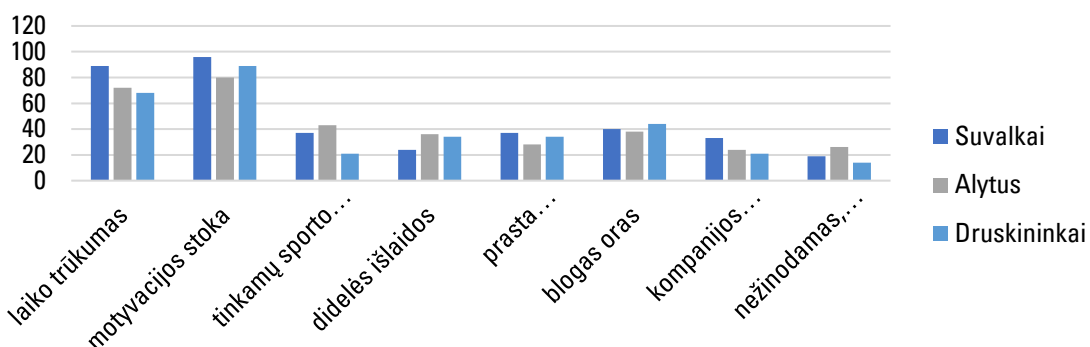
Kas jus skatina užsiimti fizine veikla	sveikata ir fitnesas	89	36,18%	91	37,76%	96	42,29%
	geresnė savijauta / streso mažinimas	7	2,85%	18	7,47%	13	5,73%
	laisvalaikis	50	20,33%	38	15,77%	47	20,70%
	socialiniai renginiai / integracija	42	17,07%	30	12,45%	31	13,66%
	konkursas	14	5,69%	22	9,13%	9	3,96%
	asmeninis tobulėjimas	36	14,63%	38	15,77%	28	12,33%
	kiti	8	3,25%	4	1,66%	3	1,32%

Pagrindinis veiksnys, motyvuojantis gyventojus užsiimti fizine veikla, yra sveikata ir geros fizinės būklės palaikymas. Mažesnė, bet reikšminga gyventojų dalis kaip motyvuojančius veiksnius nurodė laisvalaikio praleidimą, bendravimą/integraciją ir asmenybės tobulėjimą. Į jų prioritetus reikėtų atsižvelgti skatinant pagal programą numatytas veiklas. Atsakymų struktūroje galima pastebėti šias koreliacijas:

- 60 metų amžiaus ir vyresni žmonės dažniau nurodo sveikatą ir fizinę formą bei laisvalaikį kaip veiksnius,
- 40 metų amžiaus ir jaunesni žmonės dažniau nurodo asmeninį tobulėjimą kaip veiksnį.

	Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
	nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
laiko trūkumas	89	23,73%	72	19,20%	68	20,92%
motyvacijos stoka	96	25,60%	80	21,33%	89	27,38%
tinkamų sporto įrenginių trūkumas	37	9,87%	43	11,47%	21	6,46%
didelės išlaidos	24	6,40%	36	9,60%	34	10,46%
prasta sveikata/traumos	37	9,87%	28	7,47%	34	10,46%
blogas oras	40	10,67%	38	10,13%	44	13,54%
kompanijos trūkumas	33	8,80%	24	6,40%	21	6,46%
nežinodamas, nuo ko pradėti	19	5,07%	26	6,93%	14	4,31%

Pagrindiniai veiksniai, trukdantys gyventojams užsiimti fizine veikla, yra motyvacijos ir laiko trūkumas. Kiti aspektai nurodomi panašiu lygiu ir sudaro didelę procentinę dalį. Dėl šios priežasties kiekvienas iš šių veiksnių turėtų būti laikomas svarbiu. Atsakymų struktūroje galima pastebėti šias koreliacijas:

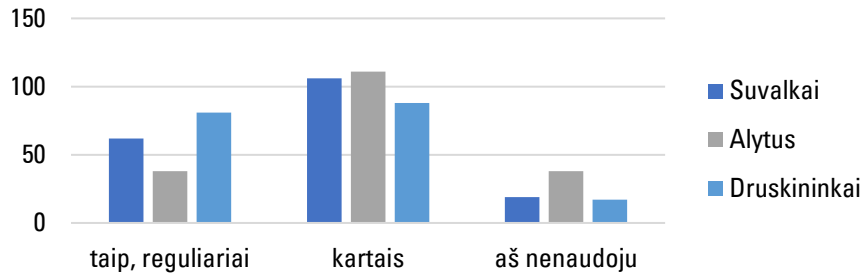
- Vyresni nei 60 metų žmonės dažniau nurodo prastą sveikatą ir traumas kaip veiksnius.

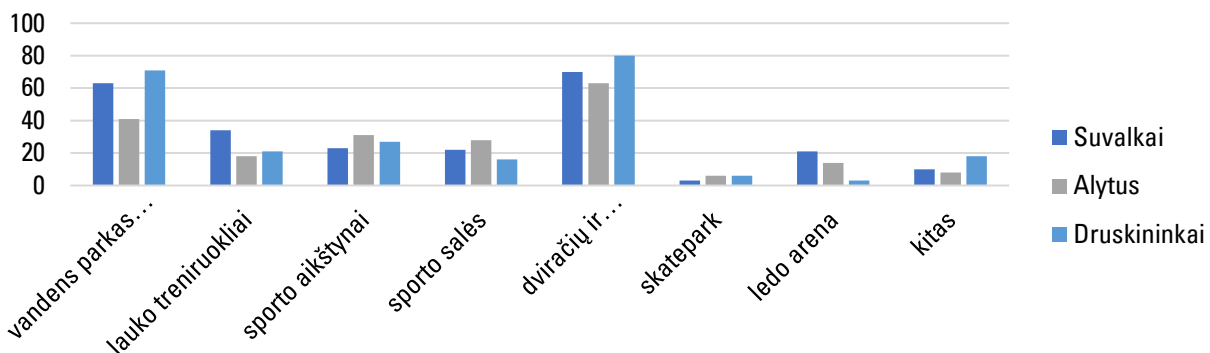
- Jaunesni nei 40 metų žmonės dažniau nurodo laiko trūkumą kaip veiksnį.

		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Ar naudojate miesto sporto ir laisvalaikio infrastruktūrą	taip, reguliariai	62	33,16%	38	20,32%	81	43,55%
	kartais	106	56,68%	111	59,36%	88	47,31%
	aš nenaudoju	19	10,16%	38	20,32%	17	9,14%

Didžiausia respondentų dalis naudojasi savivaldybės infrastruktūra. Pastebima, kad žymiai didesnė dalis žmonių nenaudoja Olitos infrastruktūros. Remiantis informacija apie sporto ir poilsio išteklių vertinimą mieste, galima daryti išvadą, kad tai lemia jų trūkumas arba prasta būklė.

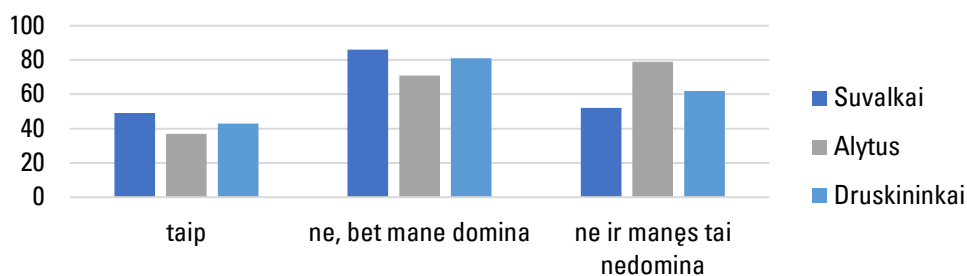
		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Kuriais miesto sporto infrastruktūros objektais naudojate dažniausiai	vandens parkas / baseinas	63	25,61%	41	19,62%	71	29,34%
	lauko treniruokliai	34	13,82%	18	8,61%	21	8,68%
	sporto aikštynai	23	9,35%	31	14,83%	27	11,16%
	sporto salės	22	8,94%	28	13,40%	16	6,61%
	dviračių ir bėgimo maršrutai	70	28,46%	63	30,14%	80	33,06%
	skatepark	3	1,22%	6	2,87%	6	2,48%
	ledo arena	21	8,54%	14	6,70%	3	1,24%
	kitas	10	4,07%	8	3,83%	18	7,44%

Infrastruktūros naudojimas gyventojų tarpe skiriasi ir priklauso nuo jos išteklių. Priklausomai nuo veiklos rūšies, dažniausiai naudojami dviračių ir bėgimo takai.

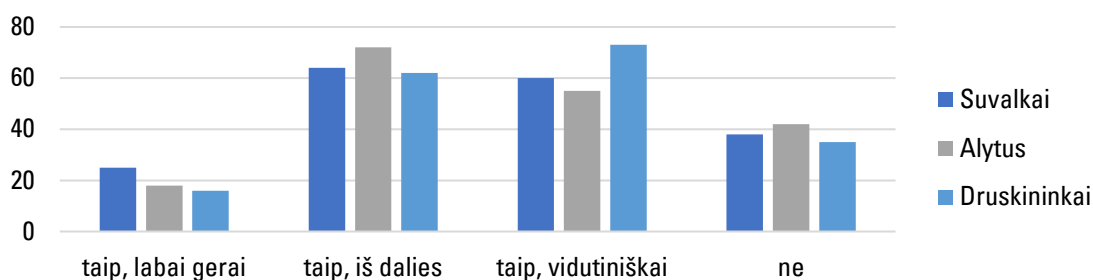
		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Ar dalyvaujate vietos iniciatyvų, klubų, organizacijų ar sporto mokyklų organizuojamoje veikloje	taip	49	26,20%	37	19,79%	43	23,12%
	ne, bet mane domina	86	45,99%	71	37,97%	81	43,55%
	ne ir manęs tai nedomina	52	27,81%	79	42,25%	62	33,33%

Atsižvelgiant į aktyvių gyventojų skaičių, organizuotose sporto ir laisvalaikio veiklose dalyvauja palyginti nedidelė jų dalis. Didžiausia dalis kiekvieno miesto gyventojų pareiškia norą dalyvauti. Tai rodo, kad reikia plėtoti esamą veiklų spektrą, kad jis būtų pritaikytas įvairioms kiekvienos amžiaus grupės grupėms.

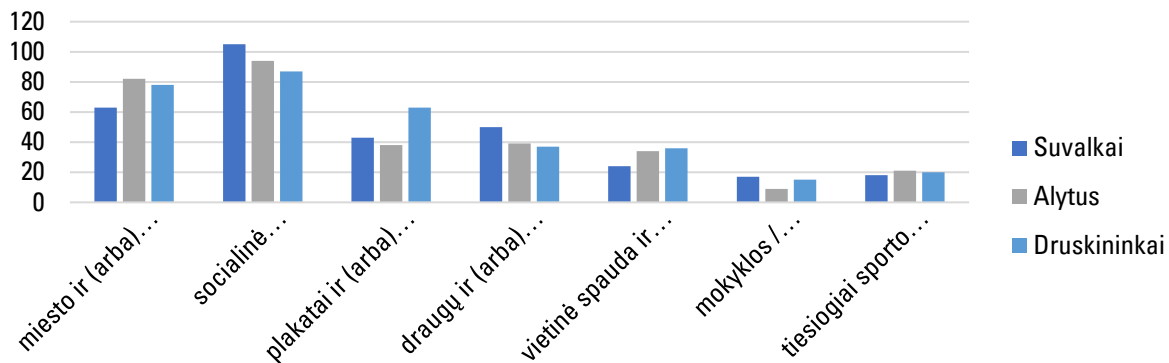
		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Ar esate susipažinę su vietos iniciatyvomis, klubais, organizacijomis ar sporto mokyklomis ir koku mastu	taip, labai gerai	25	13,37%	18	9,63%	16	8,60%
	taip, iš dalies	64	34,22%	72	38,50%	62	33,33%
	taip, vidutiniškai	60	32,09%	55	29,41%	73	39,25%
	ne	38	20,32%	42	22,46%	35	18,82%

Atsižvelgiant į aktyvių gyventojų skaičių, palyginti didelė dalis jų nežino apie vietines sporto ir laisvalaikio veiklas arba turi tik vidutines žinias apie jas. Atsižvelgiant į kitu klausimu nurodytą norą dalyvauti sporto ir laisvalaikio veiklose, būtina didinti informuotumą apie miestuose siūlomas veiklas ir paslaugas.

		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Kur ieškotumėte informacijos apie vietos iniciatyvas, klubus, sporto organizacijas	miesto ir (arba) įstaigos interneto svetainė	63	19,69%	82	25,87%	78	23,21%
	socialinė žiniasklaida	105	32,81%	94	29,65%	87	25,89%
	plakatai ir (arba) skrajutės viešosiose erdvėse	43	13,44%	38	11,99%	63	18,75%
	draugų ir (arba) šeimos narių rekomendacijos	50	15,63%	39	12,30%	37	11,01%
	vietinė spauda ir (arba) informaciniai portalai	24	7,50%	34	10,73%	36	10,71%
	mokyklos / bendruomenės centrai	17	5,31%	9	2,84%	15	4,46%
	tiesiogiai sporto klubuose	18	5,63%	21	6,62%	20	5,95%

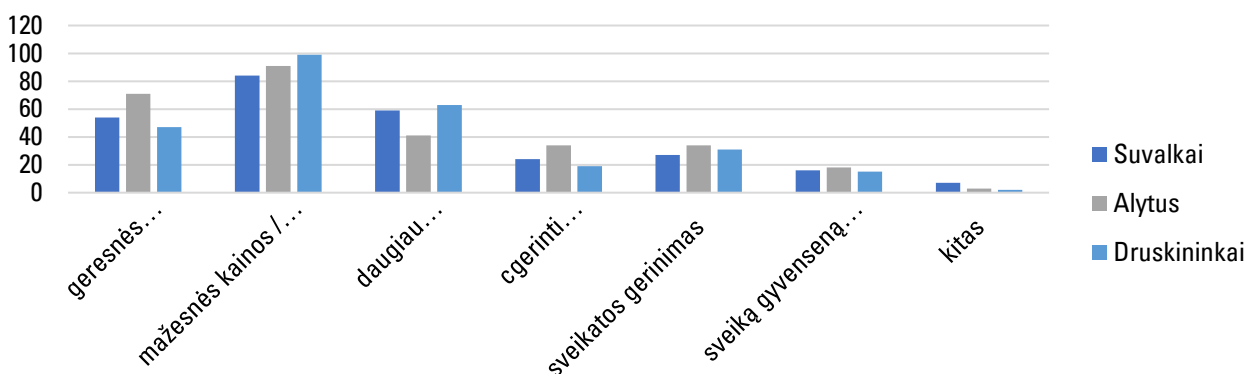

Atsakymai į šį klausimą atskirų miestų gyventojų tarpe skiriasi tik nežymiai. Gyventojai ypač mėgsta kelis komunikacijos kanalus, įskaitant socialinę žiniasklaidą, miesto/savivaldybės interneto svetaines ir plakatus/skrajutes viešose vietose. Atsakymų struktūroje galima pastebėti šias koreliacijas:

- Vyresni nei 60 metų žmonės dažniau ieško informacijos tradicinėse žiniasklaidos priemonėse (plakatuose/skrajutėse, vietinėje spaudoje).

Dėl programos veiklos tikslinės grupės įvairovės, reklama turėtų atsižvelgti į skirtingus komunikacijos kanalus ir juos pritaikyti prie tikslinės grupės pageidavimų.

		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nom.	%	nom.	%	nom.	%
Kas galėtų paskatinti jus būti fiziškai aktyvesni	geresnės galimybės naudotis sporto infrastruktūra	54	19,93%	71	24,32%	47	17,03%
	mažesnės kainos / nemokami užsiėmimai	84	31,00%	91	31,16%	99	35,87%
	daugiau organizuotos veiklos	59	21,77%	41	14,04%	63	22,83%
	cgerinti infrastruktūrą	24	8,86%	34	11,64%	19	6,88%
	sveikatos gerinimas	27	9,96%	34	11,64%	31	11,23%
	sveiką gyvenimą skatinančios kampanijos	16	5,90%	18	6,16%	15	5,43%
	kitas	7	2,58%	3	1,03%	2	0,72%

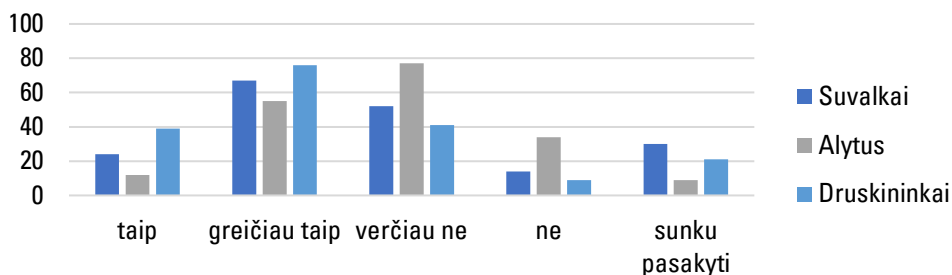
Atsakymai į šį klausimą atskirų miestų gyventojų tarpe šiek tiek skiriasi. Pagrindinis veiksnys, kuris galėtų paskatinti gyventojus būti fiziškai aktyvesnius, yra mažesnės kainos arba nemokamas prieinamumas. Su tuo susijęs aspektas yra didesnis prieinamumas prie sporto įrenginių, kuris gali būti suprantamas finansine prasme. Antrasis dažniausiai minimas atsakymas – didesnis organizuojamų renginių skaičius. Atsižvelgiant į palyginti žemą gyventojų žinių apie vietines iniciatyvas, klubus, organizacijas ar sporto mokyklas lygį, kaip nurodyta

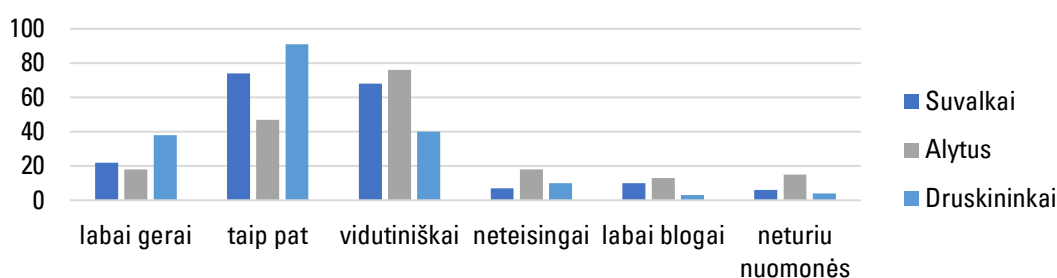
kitame klausime, reikėtų imtis priemonių informacijai apie vietinius renginius skleisti naudojant tinkamus komunikacijos kanalus.

		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Ar manote, kad sporto ir laisvalaikio veiklų pasirinkimas mieste yra pakankamas	taip	24	12,83%	12	6,42%	39	20,97%
	greičiau taip	67	35,83%	55	29,41%	76	40,86%
	verčiau ne	52	27,81%	77	41,18%	41	22,04%
	ne	14	7,49%	34	18,18%	9	4,84%
	sunku pasakyti	30	16,04%	9	4,81%	21	11,29%

Plačiai suprantamas sporto ir poilsio pasiūlymas mieste yra pakankamas 48,7 % Suvalkų gyventojų, 35,8 % Olitos gyventojų ir 61,8 % Druskininkų gyventojų. Atsižvelgiant į atsakymus į kitus klausimus, akivaizdu, kad yra poreikis infrastruktūrai ir prieinamoms iniciatyvoms. Tai ypač pasakytina apie Olitos gyventojus, kur didelė dalis gyventojų pasiūlymą įvertino blogai, o nedidelė dalis respondentų buvo neapsisprendę.

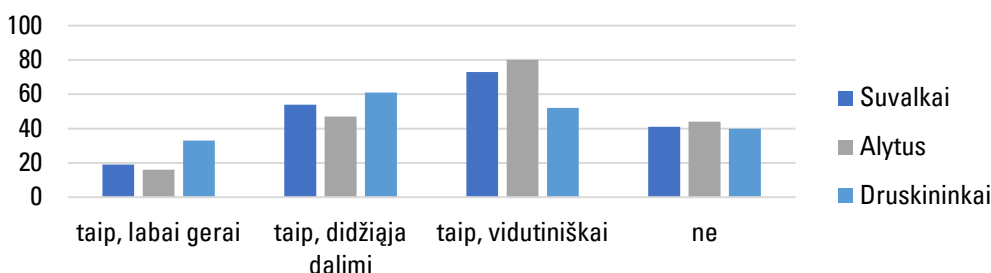
		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Kaip vertintumėte miesto ir jo institucijų (pvz., vandens parko) veiklą, skatinančią gyventojus užsiimti sportu ir fizine veikla	labai gerai	22	11,76%	18	9,63%	38	20,43%
	taip pat	74	39,57%	47	25,13%	91	48,92%
	vidutiniškai	68	36,36%	76	40,64%	40	21,51%
	neteisingai	7	3,74%	18	9,63%	10	5,38%
	labai blogai	10	5,35%	13	6,95%	3	1,61%
	neturiu nuomonės	6	3,21%	15	8,02%	4	2,15%

Miestų veikla sporto ir fizinio aktyvumo skatinimo srityje apskritai vertinama kaip gera (Suvalkai, Druskininkai) ir vidutinė (Alytus). Atsakymai rodo, kad yra galimybių tobulinti gyventojų informavimą apie vykdomą veiklą.

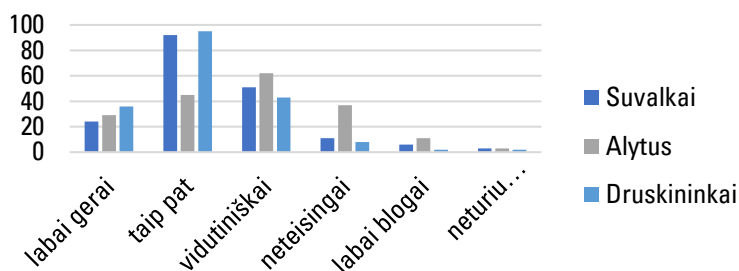
		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Ar žinote apie savivaldybių programas, skatinančias fizinį aktyvumą	taip, labai gerai	19	10,16%	16	8,56%	33	17,74%
	taip, didžiąja dalimi	54	28,88%	47	25,13%	61	32,80%
	taip, vidutiniškai	73	39,04%	80	42,78%	52	27,96%
	ne	41	21,93%	44	23,53%	40	21,51%

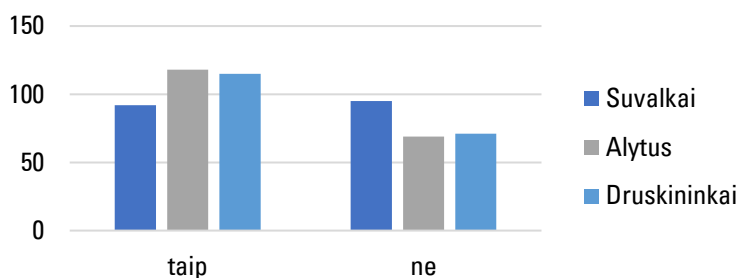
Atsižvelgiant į aktyvių gyventojų skaičių, palyginti didelė dalis jų nežino apie savivaldybių programas, remiančias fizinį aktyvumą, arba turi tik vidutines žinias apie jas. Tokius atsakymus pateikė daugiau nei 60 % Suvalkų ir Olitos gyventojų ir beveik pusė Druskininkų gyventojų. Tai rodo, kad reikia vykdyti platesnę informavimo kampaniją tarp gyventojų.

Kaip vertintumėte savivaldybės sporto infrastruktūros (sporto aikštynų, sporto salių, dviračių takų, baseinų ir kt.) būklę ir prieinamumą savo artimiausioje aplinkoje		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
	labai gerai	24	12,83%	29	15,51%	36	19,35%
	taip pat	92	49,20%	45	24,06%	95	51,08%
	vidutiniškai	51	27,27%	62	33,16%	43	23,12%
	neteisingai	11	5,88%	37	19,79%	8	4,30%
	labai blogai	6	3,21%	11	5,88%	2	1,08%
	neturiu nuomonės	3	1,60%	3	1,60%	2	1,08%

Savivaldybių sporto infrastruktūros prieinamumas artimiausioje aplinkoje paprastai vertinamas kaip geras (Suvalkai, Druskininkai) ir vidutinis (Alytus). Remiantis mūsų pačių atliktu tyrimu, padarėme išvadą, kad infrastruktūros pasiskirstymas yra optimalus, atsižvelgiant į miestų charakteristikas. Tuo pačiu metu žemesnis Alėjos gyventojų vertinimas gali būti susijęs ne su infrastruktūros neprieinamumu, o su jos prasta būkle, kaip rodo atsakymai į kitą klausimą.

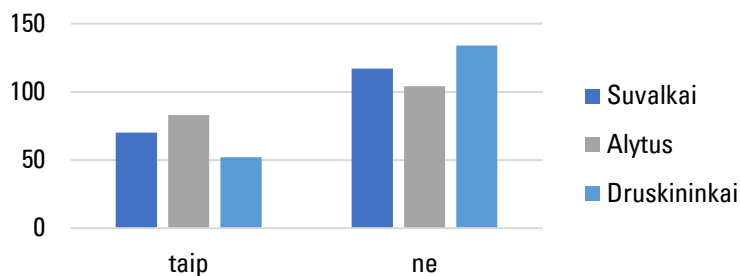
Jūsų nuomone, ar mieste trūksta sporto infrastruktūros		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
	taip	92	49,20%	118	63,10%	115	61,83%
	ne	95	50,80%	69	36,90%	71	38,17%

Daugiau nei pusė Suvalkų gyventojų mano, kad sporto ir poilsio infrastruktūra nėra nepakankama. Šis procentas yra didesnis Druskininkuose ir Olojoje. Šias sąlygas patvirtina dokumentų tyrimas ir apsilankymai vietoje.

		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Kaip manote, kokių miesto sporto infrastruktūros elementų trūksta mieste	taip	70	37,43%	83	44,39%	52	27,96%
	ne	117	62,57%	104	55,61%	134	72,04%

Dauguma gyventojų mano, kad mieste netrūksta sporto veiklos ir renginių. Tačiau, remiantis atsakymais į kitus klausimus, matyti, kad trūksta informacijos apie juos, o tai reiškia, kad platesnės informacinės kampanijos galėtų žymiai padidinti gyventojų dalyvavimą sporte ir poilsio veikloje.

Sporto organizacijų apklausa

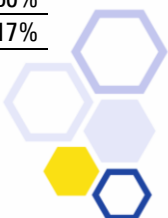
Šiame skyriuje pateikiami kiekviename mieste sporto organizacijų atliktos apklausos rezultatai. Rezultatai pateikiami lentelių ir grafikų forma pagal kiekvieną atskirą klausimą.

Subjekto tipas		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Subjekto tipas	sporto klubas	27	87,10%	18	69,23%	8	66,67%
	institucija ir (arba) nevyriausybinė organizacija, veikianti, inter alia, sporto srityje	3	9,68%	6	23,08%	2	16,67%
	prekybininkas	1	3,23%	1	3,85%	1	8,33%
	kiti	0	0,00%	1	3,85%	1	8,33%

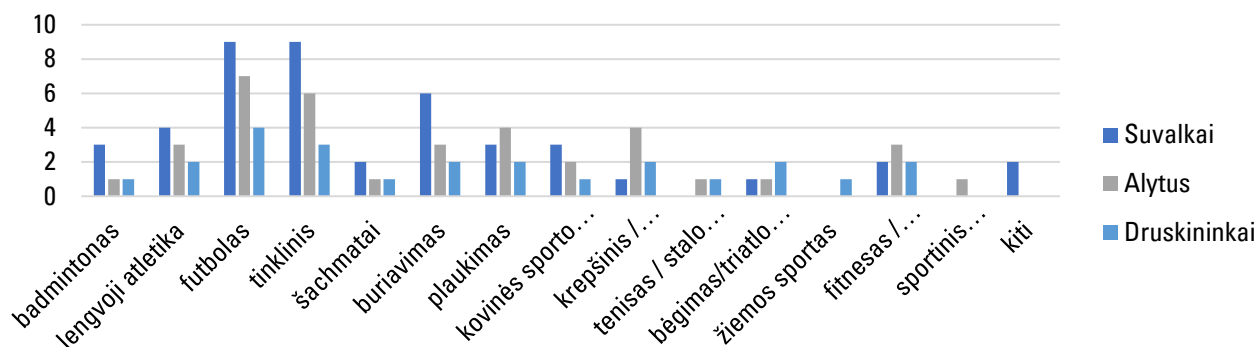
Dauguma apklaustų institucijų yra sporto klubai.

Kokiose sporto šakose dalyvauja jūsų organizacija		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Kokiose sporto šakose dalyvauja jūsų organizacija	badmintonas	3	6,67%	1	2,70%	1	4,17%
	lengvoji atletika	4	8,89%	3	8,11%	2	8,33%
	futbolas	9	20,00%	7	18,92%	4	16,67%
	tinklinis	9	20,00%	6	16,22%	3	12,50%
	šachmatai	2	4,44%	1	2,70%	1	4,17%

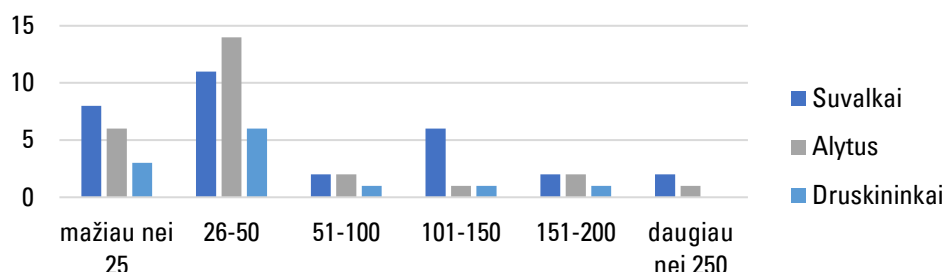

buriavimas	6	13,33%	3	8,11%	2	8,33%
plaukimas	3	6,67%	4	10,81%	2	8,33%
kovinės sporto šakos	3	6,67%	2	5,41%	1	4,17%
krepšinis / rankinis	1	2,22%	4	10,81%	2	8,33%
tenisas / stalo tenisas	0	0,00%	1	2,70%	1	4,17%
gimnastika/akrobatika	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
bėgimas/triatlonas	1	2,22%	1	2,70%	2	8,33%
dviračių sportas	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
automobilių sportas/ greitkelis	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
žiemos sportas	0	0,00%	0	0,00%	1	4,17%
sportiniai šokiai	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
vandens sportas	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
fitnesas / sporto salė	2	4,44%	3	8,11%	2	8,33%
sportinis bridžas / šaškės	0	0,00%	1	2,70%	0	0,00%
kiti	2	4,44%	0	0,00%	0	0,00%

Organizacijų atstovaujamy sporto šakų struktūra rodo, kad vyrauja tokios pagrindinės sporto šakos kaip futbolas ir tinklinis. Atstovaujamos sporto šakos skiriasi priklausomai nuo miesto.

		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Apytikslis aktyvių narių skaičius	mažiau nei 25	8	25,81%	6	23,08%	3	25,00%
	26-50	11	35,48%	14	53,85%	6	50,00%
	51-100	2	6,45%	2	7,69%	1	8,33%
	101-150	6	19,35%	1	3,85%	1	8,33%
	151-200	2	6,45%	2	7,69%	1	8,33%
	daugiau nei 250	2	6,45%	1	3,85%	0	0,00%

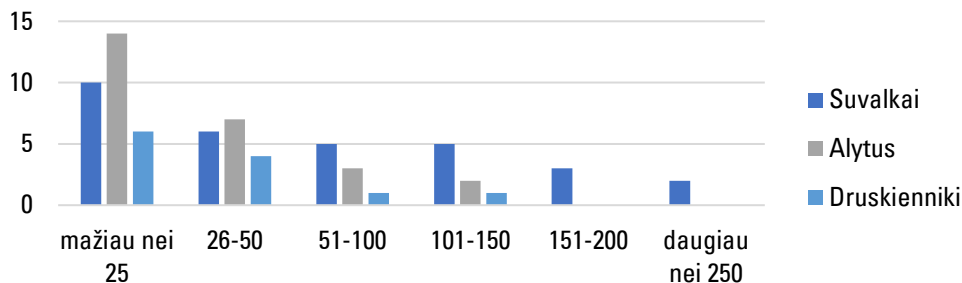
Organizacijos struktūra narystės atžvilgiu skiriasi priklausomai nuo miesto. Kiekvienu atveju aktyvių narių skaičius paprastai yra nuo 26 iki 50.

	Suvalkai		Alytus		Druskienniki	
	nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%

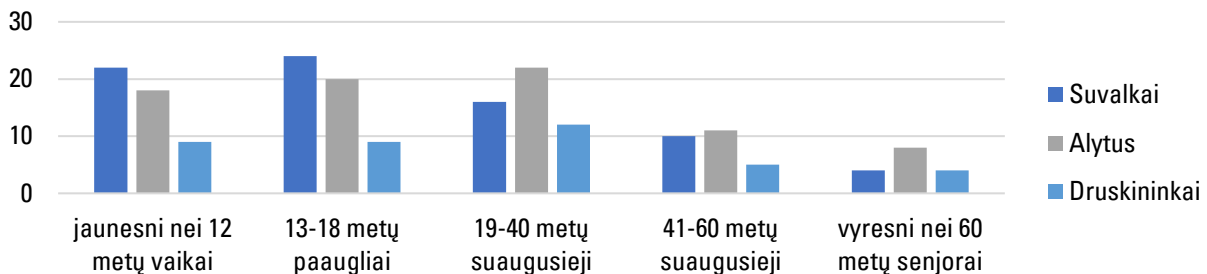

Apytikslis aktyvių žaidėjų ir (arba) dalyvių skaičius	mažiau nei 25	10	32,26%	14	53,85%	6	50,00%
	26-50	6	19,35%	7	26,92%	4	33,33%
	51-100	5	16,13%	3	11,54%	1	8,33%
	101-150	5	16,13%	2	7,69%	1	8,33%
	151-200	3	9,68%	0	0,00%	0	0,00%
	daugiau nei 250	2	6,45%	0	0,00%	0	0,00%

Organizacijos struktūra, vertinant pagal aktyvių žaidėjų/dalyvių skaičių, skiriasi priklausomai nuo miesto. Kiekvienu atveju skaičius paprastai yra mažesnis nei 25 žmonės. Atsižvelgiant į bendrą narių skaičių, pastebimas skirtumas, rodantis didesnio aktyvumo galimybę.

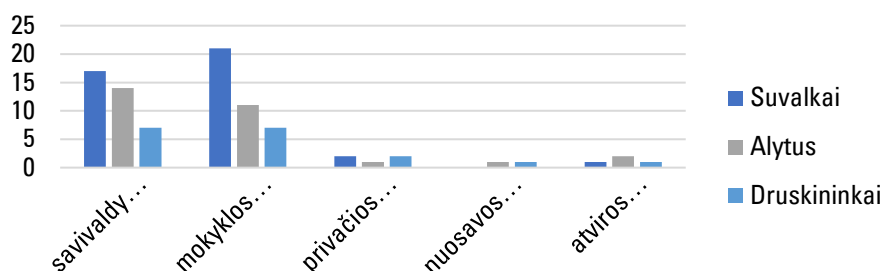
		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Taikomos amžiaus grupės	jaunesni nei 12 metų vaikai	22	28,95%	18	22,78%	9	23,08%
	13-18 metų paaugliai	24	31,58%	20	25,32%	9	23,08%
	19-40 metų suaugusieji	16	21,05%	22	27,85%	12	30,77%
	41-60 metų suaugusieji	10	13,16%	11	13,92%	5	12,82%
	vyresni nei 60 metų senjorai	4	5,26%	8	10,13%	4	10,26%

Organizacijos struktūra, atsižvelgiant į tikslinės grupės amžių, skirtinguose miestuose šiek tiek skiriasi. Šie duomenys ypač pastebimi Olitoje, kur daugiau veiklos skirta 19–40 metų suaugusiesiems. Pastebima, kad organizacija daugiausia dėmesio skiria vaikams ir jaunuoliams. Dėl senėjančios visuomenės atsiranda galimybė veiklą nukreipti į augančią suaugusiųjų ir pagyvenusių žmonių grupę. Tai gali būti proga organizacijai plėtoti ir spręsti narių trūkumo problemą ateinančiais metais, kuri yra viena iš problemų, su kuriomis susiduria organizacijos Suvalkuose ir Olitoje.

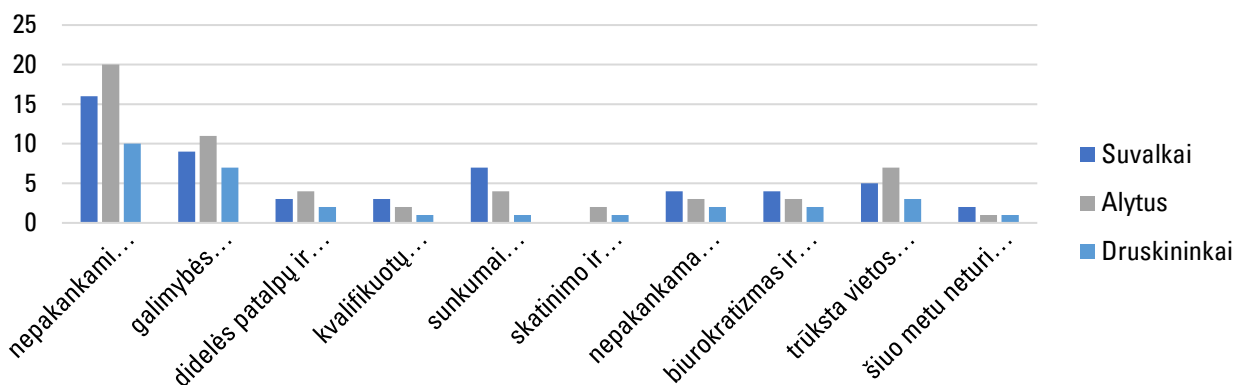
		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Kokiais sporto įrenginiais naudojasi subjektas	savivaldybių objektai (ASRC)	17	41,46%	14	48,28%	7	38,89%
	mokyklos patalpos	21	51,22%	11	37,93%	7	38,89%
	privачios patalpos	2	4,88%	1	3,45%	2	11,11%
	nuosavos patalpos	0	0,00%	1	3,45%	1	5,56%
	atviros erdvės	1	2,44%	2	6,90%	1	5,56%

Organizacijos struktūra, atsižvelgiant į tikslinės grupės amžių, skiriasi skirtinguose miestuose. Druskininkų atveju pastebimas žymus savivaldybės ir mokyklų patalpų naudojimo sumažėjimas, o Alytuose mažiau naudojamos mokyklų patalpos. Šie skirtumai gali būti susiję pirmiausia su infrastruktūros kokybe, kurią Alytuose gyventojai įvertino kaip vidutinę. Tuo pačiu metu palyginti didelė dalis šio miesto organizacijų nurodė, kad esama problema yra nepakankama prieiga prie tinkamos infrastruktūros.

	Suvalkai		Alytus		Druskininkai		
	nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%	
Su kokiais didžiausiais iššūkiais susiduria įmonė	nepakankami finansiniai ištekliai	16	30,19%	20	35,09%	10	33,33%
	galimybės naudotis tinkama sporto infrastruktūra trūkumas	9	16,98%	11	19,30%	7	23,33%
	didelės patalpų ir (arba) įrangos priežiūros išlaidos	3	5,66%	4	7,02%	2	6,67%
	kvalifikuotų instruktorių ir (arba) instruktorių trūkumas	3	5,66%	2	3,51%	1	3,33%
	sunkumai pritraukiant naujus narius ir (arba) specialistus	7	13,21%	4	7,02%	1	3,33%
	skatinimo ir bendravimo problemos	0	0,00%	2	3,51%	1	3,33%
	nepakankama vietos valdžios institucijų parama	4	7,55%	3	5,26%	2	6,67%
	biurokratizmas ir (arba) sudėtingos procedūros (pvz., dotacijoms gauti)	4	7,55%	3	5,26%	2	6,67%
	trūksta vietos pasiūlai plėtoti ir (arba) didinti	5	9,43%	7	12,28%	3	10,00%
	šiuo metu neturi funkcinį sunkumų	2	3,77%	1	1,75%	1	3,33%

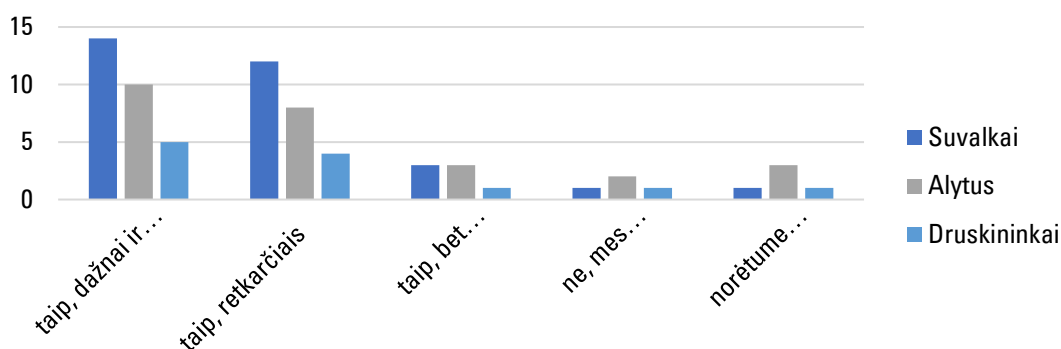
Organizacijų iššūkiai atskiruose miestuose yra panašūs. Pagrindinis iššūkis turėtų būti laikomas nepakankamų finansinių išteklių trūkumas, kuris yra susijęs su iššūkiu užtikrinti tinkamą infrastruktūrą ir pakankamą personalą (Suvalkai, Olita). Atsižvelgiant į gyventojų nurodytą sporto veiklos ir iniciatyvų paklausą, reikėtų pažymėti, kad finansiniai poreikiai nėra nulemti pernelyg didelio organizacijų skaičiaus. Jų padėtį būtų galima pagerinti padidinant kainas, tačiau, atsižvelgiant į gyventojų nurodytą finansinį veiklos neprieinamumą, tai lemtų narių

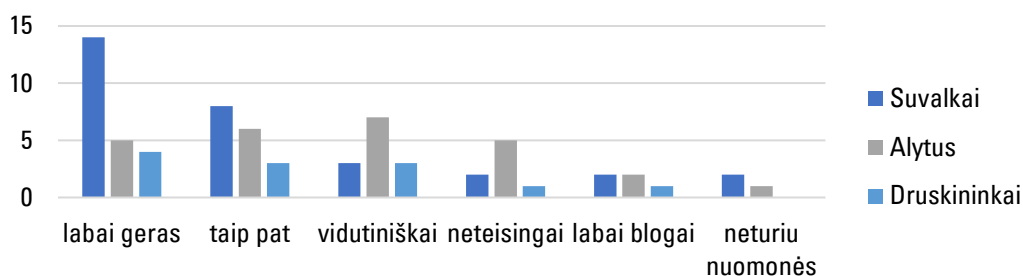
skaičiaus sumažėjimą ir, atitinkamai, jų biudžetų sumažėjimą. Dėl šios priežasties reikia atlikti išsamią organizacijos pasiūlymo kainų analizę, atsižvelgiant į galimybę sumažinti kainas, siekiant pritraukti daugiau narių ir pasiekti realų pajamų padidėjimą.

		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Ar organizacija bendradarbiauja su savivaldybe ar savivaldybės įstaigomis (pvz., sporto centru, kultūros centru) skatindama sportą ar organizuodama renginius	taip, dažnai ir veiksmingai	14	45,16%	10	38,46%	5	41,67%
	taip, retkarčiais	12	38,71%	8	30,77%	4	33,33%
	taip, bet bendradarbiauti sunku ir (arba) neveiksminga	3	9,68%	3	11,54%	1	8,33%
	ne, mes nebendradarbiaujame	1	3,23%	2	7,69%	1	8,33%
	norėtume bendradarbiauti, bet nežinome, kaip	1	3,23%	3	11,54%	1	8,33%

Didžioji dauguma organizacijų bendradarbiauja su miesto tarybomis ar kitomis savivaldybių institucijomis. Palyginti nedidelė dalis mano, kad šis bendradarbiavimas yra neveiksmingas.

		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Kaip vertinate miesto sporto infrastruktūros (salių, aikštelių, baseinų ir kt.) prieinamumą ir kokybę savo organizacijai	labai geras	14	45,16%	5	19,23%	4	33,33%
	taip pat	8	25,81%	6	23,08%	3	25,00%
	vidutiniškai	3	9,68%	7	26,92%	3	25,00%
	neteisingai	2	6,45%	5	19,23%	1	8,33%
	labai blogai	2	6,45%	2	7,69%	1	8,33%
	neturiu nuomonės	2	6,45%	1	3,85%	0	0,00%

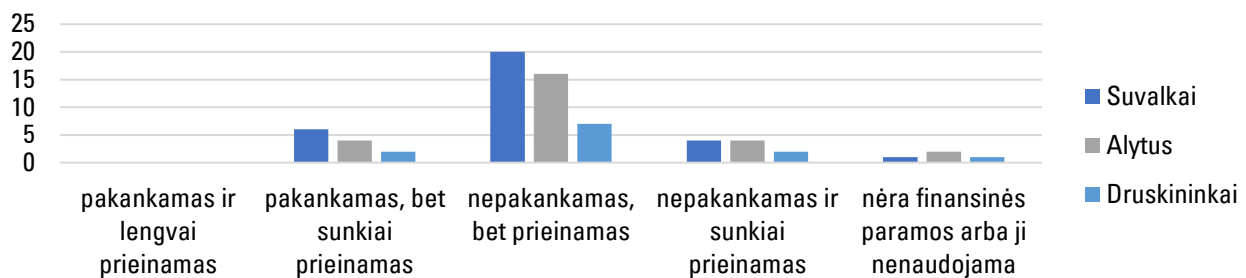
Organizacijos paprastai vertina miesto infrastruktūros prieinamumą ir kokybę kaip labai gerą arba gerą. Išimtis yra Alytusas, kur didžiausia organizacijų dalis šį aspektą vertina kaip vidutinį. Atsižvelgiant į kitų miestų atsakymus, Alytuse šis aspektas galėtų būti geresnis.

Suvalkai	Alytus	Druskininkai
----------	--------	--------------

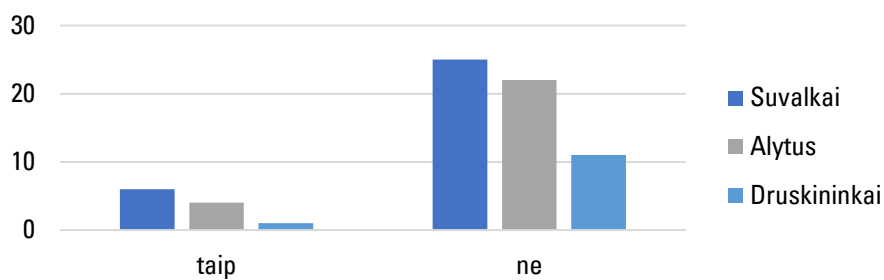

		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Kaip vertinate finansinę (dotacijos, subsidijos) ir nefinansinę paramą (pvz., administracinę pagalbą, reklamą, patalpų suteikimą), kurią miestas teikia sporto organizacijoms	pakankamas ir lengvai prieinamas	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
	pakankamas, bet sunkiai prieinamas	6	19,35%	4	15,38%	2	16,67%
	nepakankamas, bet prieinamas	20	64,52%	16	61,54%	7	58,33%
	nepakankamas ir sunkiai prieinamas	4	12,90%	4	15,38%	2	16,67%
	nėra finansinės paramos arba ji nenaudojama	1	3,23%	2	7,69%	1	8,33%

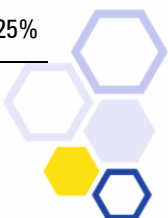
Organizacijos nuomone, finansinė ir nefinansinė parama organizacijoms yra iš esmės prieinama, tačiau nepakankama. Tai rodo, kad reikia didinti organizacijų finansavimą. Dėl ribotų vietos valdžios institucijų biudžetų tai gali būti sunku įgyvendinti. Be to, svarbu atkreipti dėmesį į galimą problemą, kad organizacijos taps priklausomos nuo išorės finansavimo ir jų nepriklausomybė bus pažeista. Dėl šios priežasties, jei finansavimas bus padidintas, organizacijos turėtų būti įpareigosos efektyviai valdyti savo lėšas ir pasiekti konkrečius tikslus. Dėl išsamių duomenų apie savivaldybių išlaidas sportui ir fizinei kultūrai trūkumo, taip pat dėl įvairių ekonominių funkcijų, turinčių įtakos jų daliai biudžete, neįmanoma palyginti duomenų vienam gyventojui.

		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Ar artimiausiu metu planuojate įvesti naujų sporto šakų arba išplėsti veiklos spektrą	taip	6	19,35%	4	15,38%	1	8,33%
	ne	25	80,65%	22	84,62%	11	91,67%

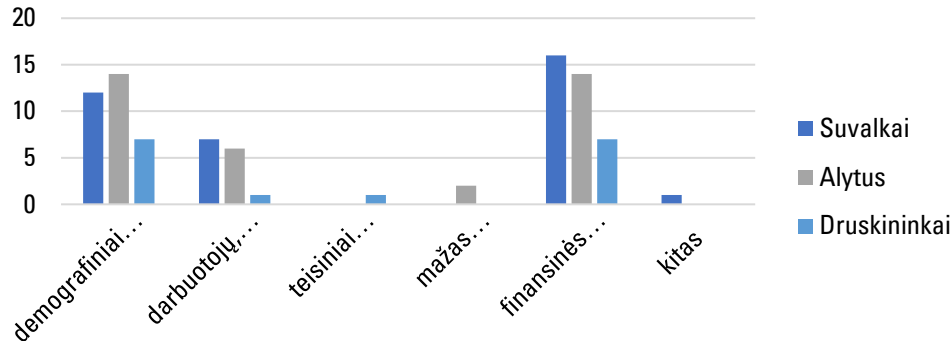
Pagal deklaraciją, dauguma organizacijų artimiausiu metu neplanuoja įvesti naujų disciplinų ir (arba) plėsti savo veiklos spektrą. Atsižvelgiant į iš gyventojų gautą informaciją, tai neatitinka jų lūkesčių. Todėl rekomenduojama organizacijas supažindinti su tyrimo rezultatais ir skatinti jas patikrinti potencialių klientų poreikius.

		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Kokią riziką numatote tolesnei organizacijos plėtrai per	demografiniai duomenys / nenoras dalyvauti	12	33,33%	14	38,89%	7	43,75%
	darbuotojų, kurie galėtų mokyti, trūkumas	7	19,44%	6	16,67%	1	6,25%

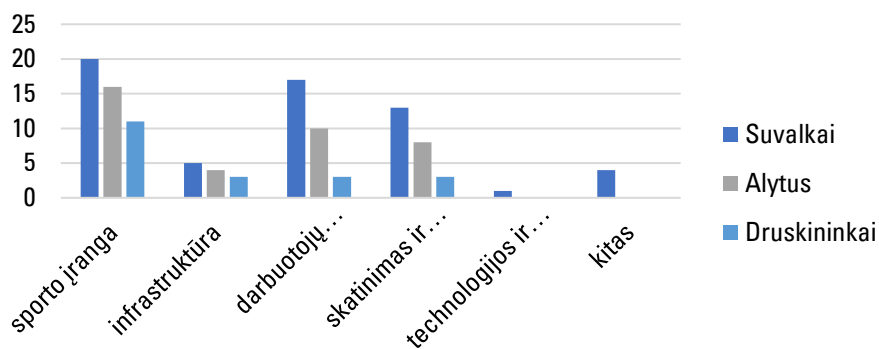

ateinančius 5 metus	teisiniai pakeitimai	0	0,00%	0	0,00%	1	6,25%
	mažas konkurencingumas	0	0,00%	2	5,56%	0	0,00%
	finansinės paramos trūkumas	16	44,44%	14	38,89%	7	43,75%
	kitas	1	2,78%	0	0,00%	0	0,00%

Organizacijų nustatytos grėsmės šiek tiek skiriasi priklausomai nuo miesto. Didžiausias iššūkis bus finansai ir demografija.

		Suvalkai		Alytus		Druskininkai	
		nomin.	%	nomin.	%	nomin.	%
Kokios investicijos yra organizacijos prioritetai per ateinančius trejus metus?	sporto įranga	20	33,33%	16	42,11%	11	55,00%
	infrastruktūra	5	8,33%	4	10,53%	3	15,00%
	darbuotojų mokymas	17	28,33%	10	26,32%	3	15,00%
	skatinimas ir rinkodara	13	21,67%	8	21,05%	3	15,00%
	technologijos ir programinė įranga	1	1,67%	0	0,00%	0	0,00%
	kitas	4	6,67%	0	0,00%	0	0,00%

Ilgalaikėje perspektyvoje pagrindinės organizacijos investicijų reikmės yra sporto įranga ir personalo mokymas. Į šiuos klausimus reikėtų atsižvelgti planuojant organizacijos finansavimą.

Tyrimo išvados

Tyrimo metu buvo surinkti pirminiai ir antriniai duomenys. Remiantis šiais duomenimis, galima daryti išvadą, kad sporto ir poilsio situacija tirtuose miestuose šiek tiek skiriasi. Suvalkuose ir Druskininkuose ji vertinama kaip gera, o Alytuje – kaip vidutinė. Miestų gyventojai turi prieigą prie įvairių infrastruktūros rūšių, kurios daugiausia yra geros (Suvalkai, Druskininkai) ir patenkinamos (Alytus) būklės. Gyventojų aktyvumo lygis išlieka geras, tačiau esami ir kylantys socialiniai iššūkiai, tokie kaip senėjanti visuomenė ir sudėtingas prieinamumas prie sveikatos priežiūros paslaugų, rodo, kad šioje srityje reikia tolesnio vystymosi. Imantis veiksmų galima

sumažinti esamus ir būsimus socialinius iššūkius bei pagerinti bendras gyvenimo sąlygas miestuose. Svarbiausios tyrimo išvados yra šios:

- Miesto gyventojai yra aktyvūs, o žmonių, kurie nevykdo jokios fizinės veiklos, procentas yra nedidelis.
- Gyventojų mėgstami sporto ar aktyvaus poilsio būdai priklauso nuo jų amžiaus, sveikatos, laisvalaikio ir finansinės padėties. Jaunesni nei 25 metų žmonės dažniau renkasi ekstremalius sportus ir jėgos sportą, o vyresni nei 60 metų – rekreacinę veiklą (dviračių sportą, ėjimą pėsčiomis).
- Pagrindinis veiksnys, motyvuojantis gyventojus užsiimti fizine veikla, yra sveikata ir geros fizinės būklės palaikymas. Mažesnė, bet reikšminga gyventojų dalis kaip motyvuojančius veiksnius nurodė laisvalaikio praleidimą, bendravimą/integraciją ir asmenybės tobulėjimą. Tuo pačiu metu aspektai, kurie galėtų paskatinti didesnį aktyvumą, yra: mažos kainos arba nemokamos veiklos, platesnis veiklų pasirinkimas ir didesnis sporto įrenginių prieinamumas.
- Pagrindiniai veiksniai, atgrasantys gyventojus nuo fizinio aktyvumo, yra motyvacijos ir laiko trūkumas.
- Nors gana didelė gyventojų dalis užsiima sportu ir aktyviu poilsiu, jie nedalyvauja miesto sporto renginiuose.
- Gana didelė gyventojų dalis naudojami miesto sporto ir poilsio infrastruktūra, labiausiai populiarūs yra dviračių ir bėgimo takai.
- Palyginti nedidelė gyventojų dalis dalyvauja vietos iniciatyvų, klubų, organizacijų ar sporto mokyklų organizuojamose veiklose. Tuo pačiu metu didelė dalis šių žmonių jais domisi, bet mažai žino arba visai nežino, kas siūloma. Tai rodo, kad reikia plėtoti esamą veiklų spektrą įvairioms kiekvienos amžiaus grupės grupėms ir skatinti iniciatyvas. Šis aspektas taip pat yra galimybė plėtoti miestuose veikiančias organizacijas.
- Populiariausi komunikacijos kanalai apie vietines iniciatyvas, klubus ir organizacijas yra tiek internetiniai, tiek neinternetiniai. Yra keletas komunikacijos kanalų, kuriuos gyventojai ypač mėgsta, įskaitant socialinę žiniasklaidą, miesto/savivaldybės tinklalapius ir plakatus/skrajuotes viešose erdvėse.
- Dabartinis sporto ir poilsio pasiūlymas apskritai yra gerai vertinamas gyventojų, tačiau pripažįstama, kad yra poreikis ir galimybė jį plėsti.
- Sporto ir poilsio infrastruktūra miestuose paprastai vertinama kaip gera (Suvalkai, Druskininkai) ir vidutinė (Alytus). Neigiamas vertinimas daugiausia susijęs su jos trūkumu, o mažesniu mastu – su jos būkle/kokybe.
- Sporto ir poilsio srityje veikiančios organizacijos daugiausia dėmesio skiria vaikams ir jaunimui skirtoms veikloms. Nedidelė jų dalis savo pasiūlą orientuoja į vyresnio amžiaus žmones.
- Pagrindiniai dabartiniai sporto ir poilsio srityje veikiančių organizacijų iššūkiai yra nepakankami finansiniai ištekliai, susiję su prieiga prie tinkamos infrastruktūros ir personalo (Suvalkai, Alytus). Finansinė ir nefinansinė miestų parama organizacijoms paprastai laikoma prieinama, bet nepakankama. Per ateinančius 5 metus organizacijos pagrindinėmis grėsmėmis laiko finansinių išteklių trūkumą ir demografinius pokyčius.
- Sporto ir poilsio srityje veikiančių organizacijų nuomone, savivaldybių infrastruktūros prieinamumas ir kokybė yra labai gera (Suvalkai), gera (Druskininkai) ir vidutinė (Alytus).
- Didžioji dalis sporto ir poilsio srityje veikiančių organizacijų neplanuoja įvesti naujų veiklos rūšių ir (arba) plėsti savo veiklos spektrą. Tai prieštarauja gyventojų lūkesčiams, tačiau jie turi tik vidutines žinias apie tai, ką šios organizacijos gali pasiūlyti.

SWOT analizė

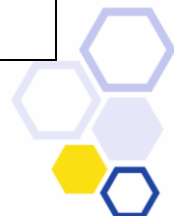
SWOT analizė yra priemonė, naudojama apibendrinti informaciją, gautą iš tyrimų apie tam tikrą aspektą, ir nustatyti strateginę poziciją. SWOT yra akronimas, reiškiantis stipriąsias puses, silpnąsias puses, galimybes ir grėsmes. Šis metodas skirsto veiksnius, lemiančius dabartinę ir būsimą strateginę padėtį, į teigiamus ir neigiamus, taip pat vidinius ir išorinius. SWOT analizė, apibendrinanti dokumentų tyrimą ir kiekybinį tyrimą, pateikiama lentelėje (matricoje) kiekvienam miestui.

Lentelė 7. SWOT analizė – Suvalkai

Šansai	Grėsmės
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ekonominės sąlygos, teigiamai veikiančios socialinę ir ekonominę padėtį ▪ Naujų sporto veiklos ir plėtros programų egzistavimas ir kūrimas ▪ Sveiko gyvenimo būdo, sveikatos priežiūros ir gerovės skatinimas ▪ Daugelio NVO, galinčių padėti gyventojams gyventi aktyvų gyvenimo būdą, egzistavimas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Plačiai paplitęs gyventojų mažėjimas ir senėjimas ▪ Neskaidri pasaulio ekonomikos padėtis ▪ Nestabili vyriausybės veikla sveikatos priežiūros srityje ▪ Nestabili vyriausybės veikla vietos savivaldos ir mokyklų finansavimo srityje (mokyklų sporto įrenginiai) ▪ Plačiai paplitusi fizinio pasyvumo tendencija tarp dalies gyventojų
Stipriosios pusės	Silpnosios pusės
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Plati sporto ir poilsio infrastruktūra mieste (stadionai, vandens parkas ir baseinas, OSiR priklausančios sporto salės, riedlenčių parkas, ledo arena) ▪ Didėjančios miesto išlaidos fizinei kultūrai ir sportui, įskaitant paramą vietos organizacijoms, veikiančioms sporto/poilsio srityje ▪ Palyginti geras gyventojų fizinio aktyvumo lygis ▪ Platus sporto šakų pasirinkimas ▪ Daug sporto ir poilsio srityje veikiančių organizacijų ▪ Nacionalinių ir tarptautinių renginių organizavimas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poreikis didinti prieinamumą ir gerinti infrastruktūros kokybę, kaip nurodo gyventojai ▪ Mažas gyventojų įsitraukimas į vietines sporto iniciatyvas ▪ Renginių organizatorių nepakankamas informavimas apie galimybes dalyvauti sporto veikloje ir naudotis infrastruktūra ▪ Sporto/poilsio srityje veikiančių organizacijų nepakankamas informavimas apie siūlomas veiklas ▪ Sporto/poilsio srityje veikiančių organizacijų pasiūlos nepakankamas pritaikymas gyventojų, ypač tam tikrų socialinių grupių, poreikiams (pagyvenę žmonės) ▪ Sporto/poilsio srityje veikiančioms organizacijoms kylančios problemos ir grėsmės: finansinių išteklių trūkumas ar nepakankamumas, infrastruktūros išteklių trūkumas ar nepakankamumas, žmogiškųjų išteklių trūkumas ar nepakankamumas

Lentelė 8. SWOT analysis - Alytus

Šansai	Grėsmės
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ekonominės sąlygos, teigiamai veikiančios socialinę ir ekonominę padėtį ▪ Naujų sporto veiklos ir plėtros programų egzistavimas ir kūrimas ▪ Sveiko gyvenimo būdo, sveikatos priežiūros ir gerovės skatinimas ▪ Daugelio NVO, galinčių padėti gyventojams gyventi aktyvų gyvenimo būdą, egzistavimas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Plačiai paplitęs gyventojų mažėjimas ir senėjimas ▪ Neskaidri pasaulio ekonomikos padėtis ▪ Plačiai paplitusi fizinio pasyvumo tendencija tarp dalies gyventojų
Stipriosios pusės	Silpnosios pusės
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Miesto sporto ir poilsio infrastruktūra, kurią gyventojai vertina labai gerai ▪ Gana geras gyventojų fizinis aktyvumas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gyventojų nurodyta būtinybė didinti infrastruktūros prieinamumą ir gerinti jos kokybę, taip pat palyginti

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Platus sporto šakų pasirinkimas ▪ Daug sporto ir poilsio srityje veikiančių organizacijų ▪ Galimybė Neman upėje užsiimti vandens sportu ▪ Gamtos grožis mieste ir jo apylinkėse 	<p>prastesnis jos įvertinimas nei kitose tiriamose miestuose</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mažas gyventojų įsitraukimas į vietines sporto iniciatyvas ▪ Veiksmingos komunikacijos apie galimybes dalyvauti sporto veikloje ir naudotis infrastruktūra trūkumas ▪ Sporto/poilsio srityje veikiančių organizacijų nepakankamas informavimas apie siūlomas veiklas ▪ Sporto/poilsio srityje veikiančių organizacijų pasiūlos nepakankamas pritaikymas gyventojų, ypač tam tikrų socialinių grupių (senjorų), poreikiams ▪ Sporto/poilsio srityje veikiančioms organizacijoms kylančios problemos ir grėsmės: finansinių išteklių trūkumas ar nepakankamumas, infrastruktūros išteklių trūkumas ar nepakankamumas, žmogiškųjų išteklių trūkumas ar nepakankamumas ▪ Sporto/poilsio srityje veikiančioms organizacijoms prieinama miesto infrastruktūra ir jos kokybė
--	---

Lentelė 9. SWOT analysis - Druskininkai

Šansai	Grėsmės
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ekonominės sąlygos, teigiamai veikiančios socialinę ir ekonominę padėtį ▪ Naujų sporto veiklos ir plėtros programų egzistavimas ir kūrimas ▪ Sveiko gyvenimo būdo, sveikatos priežiūros ir gerovės skatinimas ▪ Daugelio NVO, galinčių padėti gyventojams gyventi aktyvų gyvenimo būdą, egzistavimas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Plačiai paplitęs gyventojų mažėjimo ir senėjimo reiškinys ▪ Neskaidri pasaulio ekonomikos padėtis ▪ Plačiai paplitusi dalis gyventojų, kurie nedirba ▪ Ekonomikos diversifikacijos trūkumas mieste ir jo priklausomybė nuo turizmo ▪ Perkrauto turizmo sezono metu kyla pavojus, kad nebus patenkinti gyventojų poreikiai
Stipriosios pusės	Silpnosios pusės
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Geras miesto, kaip kurorto/spa centro, reputacija ▪ Plati sporto ir poilsio infrastruktūra mieste, kurią labai vertina gyventojai ▪ Unikali didelio masto infrastruktūra – „Snow Arena“ ▪ Gana geras gyventojų fizinis aktyvumas ▪ Platus sporto šakų pasirinkimas ▪ Daug sporto ir poilsio srityje veikiančių organizacijų ▪ Galimybė naudotis Nemuno upe vandens sportui ▪ Miesto ir jo apylinkių gamtos turtas ▪ Geras prieinamumas ir miesto infrastruktūros kokybė sporto ir poilsio srityje veikiančioms organizacijoms 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mažas gyventojų įsitraukimas į vietines sporto iniciatyvas ▪ Veiksmingos komunikacijos iš miesto pusės apie galimybes dalyvauti sporto veikloje ir naudotis infrastruktūra trūkumas ▪ Sporto ir poilsio srityje veikiančių organizacijų nepakankamas informavimas apie siūlomas veiklas ▪ Sporto ir poilsio srityje veikiančių organizacijų siūlomų veiklų nepakankamas pritaikymas gyventojų, ypač tam tikrų socialinių grupių (senjorų), poreikiams

SWOT analizė nustatė svarbiausius veiksnius, sudarančius miestų stipriąsias ir silpnąsias puses, taip pat galimybes ir grėsmes sporto ir poilsio srityje. Rekomenduojama šią analizę naudoti ateities strateginiam planavimui.

Gera praktika

Šiuolaikinės iniciatyvos, skatinančios fizinį aktyvumą ir sveiką gyvenimo būdą, vis veiksmingiau įtraukia dalyvius dėl gerai apgalvotų strategijų, novatoriškų metodų ir išsamaus tikslinės grupės supratimo. Gerosios praktikos ir sėkmingų socialinių kampanijų, tiek pasaulinių, tiek vietinių, analizė suteikia vertingų gairių vietos valdžios institucijoms. Sėkmės raktas – atitiktis tikslinės grupės poreikiams, žinutės autentiškumas ir veiklos pritaikymas prie konkrečių auditorijos poreikių ir kliūčių.

Gera praktika – projektas „This Girl Can“ („Ši mergina gali“)

Britų kampanija „This Girl Can“ („Ši mergina gali“), kurią inicijavo „Sport England“, yra vienas iš labiausiai pripažintų veiksmingos moterų fizinio aktyvumo skatinimo pavyzdžių. Jos tikslas buvo panaikinti psichologines kliūtis, pavyzdžiui, baimę būti vertinamoms, pasitikėjimo savimi trūkumą ar jausmą, kad jos netinka sporto pasauliui.

- Strategija: Kampanija atsisakė idealizuotų sportiškų moterų įvaizdžių ir reklamose bei socialinėje žiniasklaidoje rodė realias moteris, turinčias skirtingą figūrą, amžių ir fizinį pasirengimą, kurios mėgaujasi sportu. Pranešimas buvo sutelktas į emocijas ir autentiškus potyrius, o ne į tobulą išvaizdą ar rezultatus.
- Pagrindiniai elementai:
 - Autentiškumas: naudojamos mėgėjų nuotraukos ir vaizdo įrašai.
 - Plati auditorija, tačiau dėmesys skiriamas iššūkiams, su kuriais susiduria tam tikra visuomenės dalis, turinti panašių problemų/supratimo (moters): įvairių etninių ir socialinių grupių moterų atstovavimas.
 - Teigiama žinia: šūkis „This Girl Can“ stiprina savarankiškumo jausmą.
 - Stiprus buvimas internete: naudojami žymos ir socialiniai tinklai, siekiant sukurti bendruomenę, kurioje moters galėtų dalytis savo istorijomis ir įkvėpti viena kitą.
- Rezultatai: kampanija įkvėpė milijonus moterų Jungtinėje Karalystėje imtis fizinės veiklos, o jos modelis buvo pritaikytas daugelyje kitų šalių.

Gera praktika – projektas „Spóć się!“ („Išprakaituok!“)

2021 m. „Fight Boredom Foundation“ organizuota kampanija buvo atsakas į nerimą keliančius statistinius duomenis apie mažą fizinį aktyvumą Lenkijoje. Jos pagrindinis tikslas buvo parodyti, kad fiziniai pratimai tinka visiems, nepriklausomai nuo amžiaus, fizinės būklės ar turtinės padėties. Pagrindinė žinia buvo demistifikuoti sportą ir atsikratyti spaudimo siekti rezultatų. Kampanija skatino mintį, kad net mažiausias fizinis aktyvumas yra geriau nei jo visai nebuvimas.

- Strategija: Kampanija didelį dėmesį skyrė šeimos ir kartų bendravimo veiklų, pavyzdžiui, bendrų dviračių išvykų, apsilankymų baseine ir pasivaikščiojimų, skatinimui. Ji pristatė paprastas ir nemokamas fizinio aktyvumo formas, kurioms nereikia specialios įrangos ar, pavyzdžiui, sporto klubo narystės.
- Pagrindiniai elementai:
 - Bendradarbiavimas su žiniasklaida ir įtakingais asmenimis: kampanija buvo reklamuojama nacionalinėje ir regioninėje žiniasklaidoje. Prie kampanijos prisijungė ir įtakingi asmenys bei sportininkai, kurie savo autoritetu parėmė jos žinią.

- Tikslinė grupė: kampanija buvo skirta labai plačiai auditorijai, ypatingą dėmesį skiriant mažiausiai aktyviems žmonėms, šeimoms su vaikais ir pagyvenusiems žmonėms. Jos draugiškas ir nepretenzingas tonas buvo skirtas tiems, kurie jaučiasi įbauginti idealizuoto sporto įvaizdžio žiniasklaidoje.

Gera praktika – programa „Aktyvus senjoras“

Tai yra visos šalies programa, dažnai įgyvendinama bendradarbiaujant su Sporto ir turizmo ministerija bei vietos valdžios institucijomis (pvz., Varšuvoje, Poznanėje ir Krokuvoje), kuri finansuoja ir skatina veiklą, skirtą 55+ ar 60+ metų amžiaus žmonėms.

- Siūlomos pamokos: programa siūlo platų veiklų pasirinkimą, kurios sumažina traumų riziką ir yra pritaikytos vyresnio amžiaus žmonių gebėjimams. Populiariausios iš jų: gimnastika, skirta sąnarių judrumui, šiaurietiškas ėjimas, skatinantis judėjimą, vandens aerobika, mažinanti sąnarių ir stuburo apkrovą, bei joga ir pilatesas, gerinantys lankstumą, pusiausvyrą ir koncentraciją.
- Tikslai: socialinis aspektas yra toks pat svarbus kaip ir fizinis. Grupinės veiklos yra proga susitikti, užmegzti santykius ir kovoti su vienatve bei socialine atskirtimi, kurios dažnai veikia vyresnio amžiaus žmones.

Pirmiau minėtos gerosios praktikos rodo galimų veiksmų įvairovę. Remiantis tuo, buvo rekomenduota įgyvendinti šiuos renginius.

Rekomendacijos

Remiantis pateikta gerąja patirtimi ir diagnozės išvadomis, rekomenduojama įgyvendinti šias priemones. Jos buvo parengtos siekiant spręsti nustatytas problemas, pavyzdžiui: motyvacijos kliūtis, nemokamų ar pigesnių pasiūlymų poreikį, nepakankamas gyventojų žinias apie esamus pasiūlymus ir poreikį įvairinti pasiūlymus, ypač tokioms grupėms kaip pagyvenę žmonės. Šias priemones gali įgyvendinti partnerių miestai bendrai, kaip tarpvalstybinio bendradarbiavimo dalį, arba kiekvienas miestas atskirai, pritaikydamas mastą prie vietos išteklių.

- 1 Rekomendacija: Tarpvalstybinė kampanija ir renginių ciklas „Mūsų jėga“
 - Įkvėpimas: projektas „This Girl Can“ („Ši mergina gali“).
 - Konceptcija: Socialinė kampanija, susieta su atvirų nemokamų užsiėmimų serija, skirta 30–60 metų moterims, kurios nesportuoja dėl motyvacijos stokos, baimės būti vertinamos ar laiko trūkumo. Tikslas – panaikinti psichologines kliūtis ir parodyti, kad bet kokia fizinė veikla yra vertinga.
 - Tikslinė grupė: moterys (30–60 metų), ypač fiziškai neaktyvios, kurios kaip kliūtis nurodo motyvacijos trūkumą, laiko stoką arba baimę dėl idealizuoto sporto įvaizdžio.
 - Atsakingos institucijos: savivaldybių sporto centrai (OSiR Suvalki, ASRC Olita, Druskininkų sporto centras) bendradarbiaudami su savivaldybių tarybomis ir vietos fitneso, jogos ir šokių klubais.
 - Veiksmų planas:
 - 1 etapas: Vaizdinė kampanija (internete)
Turinys: Vietoj profesionalių sportininkų kampanijoje naudojami „paprastų“ Suvalkių, Olitos ir Druskininkų gyventojų (mokytojo, biuro darbuotojo, motinos, pensininko) atvaizdai.

Pranešimas: trumpi filmai ir nuotraukos rodo tikrą džiaugsmą sportuojant, o ne tobulą pasirodymą. Protagonistai paaiškina, kodėl jie tai daro (pvz., „dėl savo proto“, „kad turėčiau laiko sau“, „dėl savo sveikatos“).

Kanalai: Pagrindiniai reklamos kanalai yra socialiniai tinklai ir miestų interneto svetainės, kurias gyventojai nurodo kaip pageidaujamus informacijos šaltinius.

Kalba: Kampanija vykdoma dviem kalbomis (lenkų ir lietuvių) su bendru žodžiu (pvz., #NaszaMoc #MūsųJėga).

- 2 etapas: „Atviras savaitgalis moterims“ (pasikartojantis renginys, pvz., kartą per ketvirtį)

Kas vyksta: Tą patį savaitgalį visuose trijuose miestuose vietos sporto klubai ir savivaldybių įstaigos (pvz., vandens parkai, sporto salės) organizuoja nemokamas „bandomąsias pamokas“.

Pasiūlymas: užsiėmimai, pritaikyti pradedantiesiems: joga/pilatesas, vandens aerobika, šokių užsiėmimai, sporto salės treniruočių pagrindai, šiaurietiškas ėjimas.

Tikslas: sumažinti jėgimo slenkstį, siūlant nemokamus užsiėmimus draugiškoje, „nesmerkiamoje“ aplinkoje, kuri tiesiogiai atitinka nustatytus motyvacinius ir finansinius poreikius.

- 2 Rekomendacija: „Šeimos veiklos šeštadienis“ – kartų poilsio lyga. Inspiracija: Projektai „Išprakaituok!“ ir „Aktyvus senjoras“.

- Konceptija: nemokamų, šeimoms ir įvairioms kartoms skirtų pramoginių renginių serija, kurioje pagrindinis dėmesys skiriamas ne varžyboms, o bendravimui ir socialinei integracijai. Iniciatyvos tikslas – skatinti dalyvauti visas šeimas ir vyresnio amžiaus žmones, kuriems šiuo metu trūksta specialiai jiems skirtų veiklų.

- Tikslinė grupė: šeimos su vaikais ir vyresnio amžiaus žmonės (60 metų ir vyresni).
- Atsakingos institucijos: savivaldybės, savivaldybių sporto centrai, švietimo įstaigos ir vietos nevyriausybinės organizacijos (pvz., trečiojo amžiaus universitetai).

- Veiklos eiga:

- Formulė: Vieną šeštadienį per mėnesį (nuo pavasario iki rudens) skiriama konkrečiai, paprastai veiklai. Renginiai vyksta vienu metu trijuose miestuose, naudojant vietinę infrastruktūrą.

- Vieta: Poilsio zonos (pvz., Arkadijos lagūna Suvalkuose, Jaunimo parkas Olitoje, žaliosios zonos ir takai Druskininkuose).

- Pavyzdinis tvarkaraštis:

Gegužė: „Didysis kartų žygis“ (šiaurietiškas ėjimas ir ėjimas). Suskirstymas į grupes: senjorai su instruktoriumi (technikos mokymasis), šeimos su vaikais (žygis kartu su lauko žaidimu, pvz., lobio paieška).

Birželis: „Dviračių manija“. Miesto dviračių takų naudojimas. Lengvo, saugaus maršruto šeimoms ir trumpesnio maršruto senjorams organizavimas. Dviračių remonto stotis vietoje ir įgūdžių konkursai vaikams.

Liepa: „Paplūdimio žaidimai“. Paplūdimio tinklinio infrastruktūros naudojimas (pvz., Suvalkų paplūdimio arena, Druskininkų įrenginiai). Mišrios varžybos (šeimos, suaugusieji) ir pramoginiai žaidimai senjorams (pvz., petankas).

Rugsėjis: „Kiemo žaidimų festivalis“. Grįžimas prie paprastų žaidimų (vengimo kamuolys, klasės, virvės traukimas), kuriuose dalyvauja vaikai, tėvai ir seneliai.

- Bendri elementai: Kiekvienas renginys baigiamas bendru „Sveikatos pikniku“ (sveikatos skatinimas) su nemokamu vandeniu, vaisiais ir paprastomis konsultacijomis (pvz., kraujospūdžio matavimas). Renginiai yra visiškai nemokami.

Diagnozė parodė, kad nepaisant sporto įrenginių buvimo, gyventojų žinios apie juos yra palyginti menkos. Viena iš miestų silpnybių taip pat buvo įvardyta kaip „efektyvios komunikacijos trūkumas“. Kad rekomenduojamos veiklos (pavyzdžiui, „Mūsų jėga“ ar „Šeimos veiklos šeštadienis“) būtų sėkmingos, jas turi remti plati ir veiksminga informacinė kampanija, kuri pasiektų gyventojus per jų pageidaujamus kanalus. Gyventojų apklausa aiškiai parodė, kad nėra vieno dominuojančio informacijos šaltinio. Todėl reklamos strategija turi būti įvairi ir daugialypė, derinant internetines ir neinternetines priemones. Rekomenduojami komunikacijos kanalai (pagal apklausą):

- Socialiniai tinklai (prioritetinis kanalas) – visuose trijuose miestuose tai yra dažniausiai nurodytas kanalas, kuriuo ieškoma informacijos apie sporto iniciatyvas (Suvalkai 32,81 %, Alytus 29,65 %, Druskininkai 25,89 %).
 - Kiekvienam renginiui (pvz., „Šeimos veiklos šeštadienis“) sukurti specialius „Facebook“ renginius.
 - Įgyvendinti mokamas reklamos kampanijas (reklaminiai įrašai), tiksliai orientuotas pagal geografinę vietą (atskirai Suvalkai, Alytus, Druskininkai) ir demografinę grupę (pvz., kampanija „Mūsų jėga“, skirta 30–60 metų moterims).
 - Vaizdo ir nuotraukų formatų, kuriuose matomi autentiški dalyviai, naudojimas (pagal „This Girl Can“ gerosios praktikos pavyzdį).
- Miestų ir įstaigų (pvz., OSiR, ASRC) interneto svetainės – tai antras pagal populiarumą informacijos šaltinis (Olita 25,87 %, Druskininkai 23,21 %, Suvalkai 19,69 %).
 - Priemonės „Esamų miestų portalų pritaikymas prie vieno langelio principo“ įgyvendinimas.
 - Nuolatinės, aiškiai matomos kortelės/bannerio sukūrimas miestų savivaldybių ir sporto centrų pagrindiniuose puslapiuose (pvz., „Aktyvus miestas – patikrinkite renginius“).
 - Reguliarių tvarkaraščių ir naujienų apie artėjančius renginius skelbimas.
- Tradiciniai kanalai (neinternetiniai – plakatai ir skrajutės) – trečias pagal svarbą kanalas, ypač reikšmingas Druskininkuose (18,75 %).
 - Plakātų ir skrajutės platinimas pagrindinėse „kontakcinėse vietose“ su gyventojais: savivaldybės sporto įrenginiuose (vandens parkai, baseinai, salės, sporto klubai), savivaldybių įstaigos ir viešosios įstaigos, švietimo įstaigos (mokyklos, vaikų darželiai) – svarbiausios „Šeimos aktyvumo šeštadienio“ reklamos vietos, vietos kultūros centrai ir bibliotekos.
- Senjorams pritaikyta komunikacija – tyrimai rodo, kad vyresni nei 60 metų žmonės dažniau ieško informacijos tradicinėse žiniasklaidos priemonėse.
 - Reklamuojant vyresnio amžiaus žmonėms skirtus renginius (pvz., „Šeimos veiklos šeštadienio“ elementus ar tokias programas kaip „Aktyvus senjoras“), būtina stiprinti komunikaciją ne internete.
 - Be plakātų, naudokitės vietos spauda ir naujienų svetainėmis, kurios yra ketvirtas pagal populiarumą informacijos šaltinis.

Veiksmų planas

Diagnozė buvo atspirties taškas kuriant planą, kuriame daugiausia dėmesio skirta tyrime nustatytoms vietos bendruomenės problemoms ir lūkesčiams. Remiantis šia diagnoze, buvo sukurti strateginiai tikslai, siekiant parengti veiksmingą/pritaikytą sporto pasiūlymą ir pasiūlymus, skatinančius sveiką gyvenimo būdą ir gyventojų susidomėjimą sportu. Kiekvienam iš jų buvo nustatyti veiklos tikslai ir parengtas priemonių rinkinys, susidedantis iš organizacinių sprendimų ir rekomendacijų, kaip pagerinti jaunimo, suaugusiųjų ir vyresnio amžiaus žmonių fizinį aktyvumą ir sveikatą.

Strategiją sudarančius elementus galima išdėstyti piramidės forma, viršuje pateikiant viziją ir misiją.

Piešimas 1. Plano sudedamosios dalys

Šaltinis: nuosavas darbas

Vizija – tai norimos ateities būklės vaizdas. Ji turėtų būti glausta, realistiška ir motyvuojanti. Misija – tai sintetinis aprašymas, kaip bus pasiekta vizija. Tai trumpas ir tikslus organizacijos svarbiausių tikslų pristatymas. Šie tikslai, savo ruožtu, nurodo, kaip bus įgyvendinta misija. Strateginiai tikslai nustato svarbiausias veiklos kryptis – jie apibrėžiami ilgalaikėje perspektyvoje. Operaciniai tikslai, kita vertus, yra trumpalaikiai ir yra pagrindas strateginiams tikslams pasiekti.

Vizija ir misija

Atlikus miestų vertinimą, buvo sukurta nuosekli sporto ir poilsio srities vizija. Ji apima vertybių sistemą, kuri nustato strateginių ir veiklos tikslų nustatymo darbo kryptį.

VIZIJA

Miestas, kuriame sportas vienija bendruomenę, skatina sveiką gyvenimo būdą ir yra prieinamas visiems – nepriklausomai nuo amžiaus, gebėjimų ar gyvenamosios vietos.

Pateikta vizija planuojama įgyvendinti per keletą tikslų ir veiksmų, kurie apibendrinti miestų misijoje sporto ir poilsio srityje.

MISIJOS

Sukurti sąlygas fizinei veiklai ir sportui kiekvienam gyventojui, naudojant modernią infrastruktūrą, remiant klubus ir vietines iniciatyvas, ugdant talentus ir skatinant sveiką gyvenimo būdą. Remti tarptautinį bendradarbiavimą, sportinį turizmą ir novatoriškus projektus, kad sportas taptų socialinės integracijos, švietimo ir miestų plėtros varomąja jėga.

Aiški vizija ir misija sudaro pagrindą strateginių tikslų nustatymui.

Strateginiai ir veiklos tikslai

Strategijoje nustatyti keturi strateginiai tikslai, atitinkantys keturias prioritetines sritis, nustatytas diagnozės metu.

Piešimas 2. Strateginiai tikslai

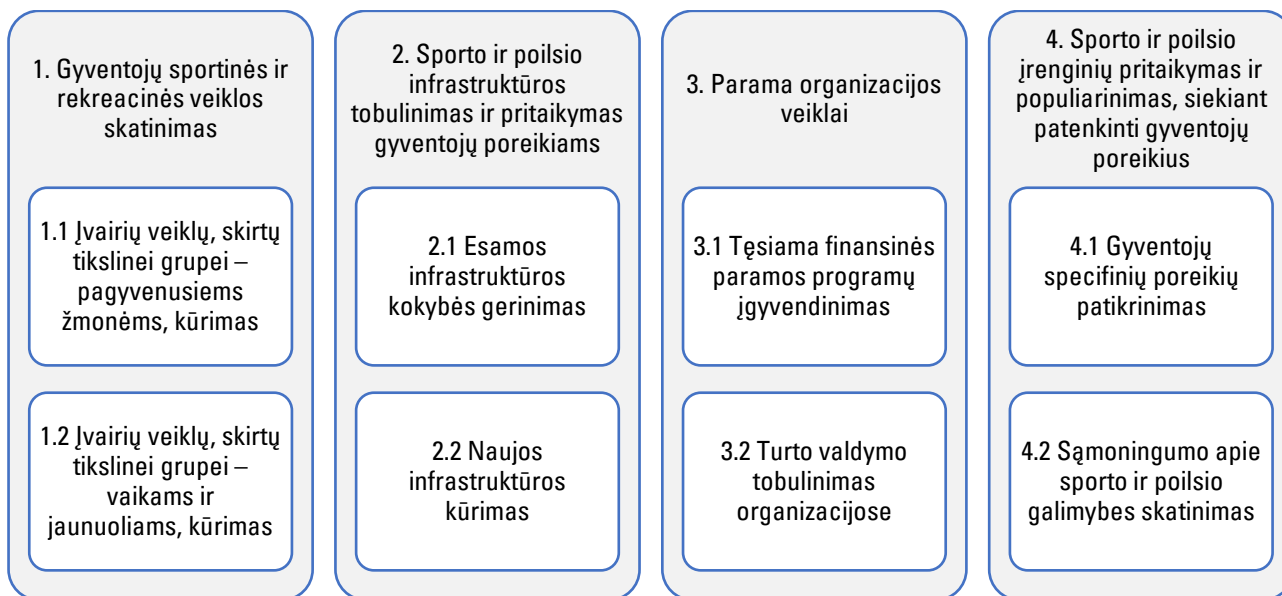

Šaltinis: nuosavas darbas

Pirmasis strateginis tikslas yra pripažinto potencialo aktyvinant gyventojus rezultatas. Šiuo tikslu būtina skatinti esamą sporto ir poilsio pasiūlą bei ją plėsti. Kitas tikslas buvo nustatytas dėl nustatyto poreikio pagerinti infrastruktūros prieinamumą gyventojų pageidavimams. Trečiasis tikslas yra susijęs visų pirma su iššūkiais ir grėsmėmis, su kuriais susiduria sporto ir poilsio srityje veikiančios organizacijos. Paskutinis tikslas buvo nustatytas dėl nustatytų trūkumų pritaikant sporto ir poilsio veiklos spektrą gyventojų poreikiams ir dėl palyginti žemo žinių apie šią temą lygio. Kiekvienam strateginiam tikslui buvo išsamiai parinkti veiklos tikslai, iliustruojantys, kaip pasiekti tikslus kiekvienoje prioritetinėje srityje.

Piešimas 3. Veiklos tikslai

Šaltinis: nuosavas darbas

Veiklos santrauka

Kiekvienam veiklos tikslui buvo priskirti veiksmai, sudarantys žemiausią strategijos nuostatų įgyvendinimo lygį, už jų įgyvendinimą atsakingos institucijos, rodikliai ir numatomi finansavimo šaltiniai. Be šio dokumente numatytų veiksmų, vykdoma ir kita veikla, skatinanti fizinį aktyvumą ir Lenkijos bei Lietuvos pasienio regiono gyventojų integraciją, kaip dalis projekto „Sportinis pasienis – sporto ir sveiko gyvenimo būdo skatinimas pasienio regione“ (LTPL00046). Projekto metu įgyvendintos iniciatyvos, be kita ko, apima:

- tarptautinės bokso stovyklos vaikams ir jaunuoliams iš Lenkijos ir Lietuvos organizavimas trijose partnerių savivaldybėse,
- keturių bėgimo renginių serija Suvalkuose (pavasariį, vasarą, rudenį ir žiemą), kuriuose dalyvauja partneriai iš Lietuvos,
- atviros bėgimo treniruotės Suvalkų gyventojams,
- bokso sekcijos plėtra, teikiant trenerių, mitybos ir psichologines konsultacijas bei papildomą sporto įrangą (įskaitant treniruočių ringą, bokso maišus, uniformas, stacionarius dviračius),
- įrangos bėgimo renginiams organizuoti įsigijimas, įskaitant elektroninę laiko matavimo sistemą ir trasos ženklimą.

Šios veiklos prisidėjo prie bendradarbiavimo tarp partnerių iš Lenkijos ir Lietuvos stiprinimo ir sveiko gyvenimo būdo skatinimo pasienio regione. Pagal programą parengtas planas yra nuoseklus ir juos papildo.

Strateginis tikslas	Veiklos tikslas	Veikla	Atsakingos institucijos	Finansavimo šaltiniai
1. Gyventojų sportinės ir rekreacinės veiklos skatinimas	1.1 Įvairių veiklų, skirtų tikslinei grupei – pagyvenusiems žmonėms, kūrimas	Reguliarios veiklos užsiėmimai – reguliarūs treniruočių užsiėmimai, pritaikyti vyresnio amžiaus žmonių poreikiams (pvz., reabilitacijos pratimai, pilatesas, šiaurietiškas ėjimas), kuriuos veda kvalifikuoti instruktoriai.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rotušės ▪ Sporto centrai 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vietos valdžios biudžetas ▪ Lėšos iš išorės programų
		Nemokamos/nuolaidos valandos įstaigose – specialių įėjimo valandų senjorams į baseinus, sporto sales ir sporto centrus įvedimas.		
		Programa „Senior na start“ – savivaldybės senjorų kortelė, suteikianti nuolaidas sporto veiklai ir pramoginiams renginiams.		
		Integracijos renginiai – pvz., sportiniai piknikai su sveikatos prevencijos elementais		
	1.2 Įvairių veiklų, skirtų tikslinei grupei – vaikams ir jaunuoliams, kūrimas	Sporto stovyklos ir dienos stovyklos – vasaros ir žiemos stovyklų su įvairiomis sporto šakomis organizavimas, įskaitant bokso stovyklą vaikams ir jaunuoliams.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Miesto įstaigos ▪ Sporto centrai ▪ Švietimo įstaigos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vietos valdžios biudžetas

		<p>Nemokamos popamokinės veiklos – galimybė naudotis mokyklos salėmis ir sporto aikštelėmis po pamokų, papildomų treniruočių organizavimas pagal savivaldybės programas.</p> <p>Mokyklų ir tarp mokyklų lygos – futbolo, tinklinio, krepšinio ir lengvosios atletikos sporto varžybos, įtraukiančios jaunimą į reguliarias varžybas.</p> <p>Palaikymas – treniravimas ir mitybos konsultacijos, treniravimo kursai (boksininkams), bokso trenerio samdymas, grupės užsiėmimai su psichologu</p> <p>Programa „Sportas vietoj ekranų“ – savaitgalio veiklų serija (bėgimas, komandinės žaidimai, dviračių sportas), skatinanti fizinį aktyvumą kaip alternatyvą laikui, praleidžiamam prie kompiuterio.</p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lėšos iš išorės programų
2. Sporto ir poilsio infrastruktūros tobulinimas ir pritaikymas gyventojų poreikiams	2.1 Esamos infrastruktūros kokybės gerinimas	Objektų modernizavimas – renovacija, modernizavimas siekiant naudoti ekologišką energiją	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Miesto įstaigos ▪ Sporto centrai ▪ Švietimo įstaigos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vietos valdžios biudžetas ▪ Lėšos iš išorės programų
		Atsarginių patalpų renovacija – persirengimo kambarių, tualetų, dušų ir tribūnų modernizavimas sporto įrenginiuose		
		Papildoma įranga – modernių kamuolių, čiužinių, tinklų, treniruoklių, bokso sekcijos sporto įrangos įsigijimas		
	2.2 Naujos infrastruktūros kūrimas	Daugiafunkcinių sporto aikštelių statyba – prieinamos tiek mokykloms, tiek gyventojams po pamokų	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Miesto įstaigos ▪ Sporto centrai ▪ Švietimo įstaigos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vietos valdžios biudžetas ▪ Lėšos iš išorės programų
		Sporto salės ir gatvės treniruočių aikštelės – modernios, nemokamos lauko treniruočių aikštelės įvairiose miesto vietose.		
		Sporto ir poilsio maršrutai – nauji dviračių takai, bėgimo takai ir riedučių takai, sujungti su parkais ir žaliosiomis zonomis		
3. Parama organizacijos veiklai	3.1 Tešiama finansinės paramos programų įgyvendinimas	Dotacijos NVO – konkursai novatoriškų sporto programų įgyvendinimui (pvz., veikla žmonėms su negalia)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Miestų tarybos ▪ Sporto centrai ▪ Sporto ir poilsio srityje veikiančios organizacijos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vietos valdžios biudžetas ▪ Lėšos iš išorės programų
		Stipendijos sportininkams – apdovanojimai geriausiems miesto atstovams nacionaliniame ir tarptautiniame lygyje		
		Renginių bendras finansavimas – finansinė parama turnyrams, bėgimams ir komandos formavimo renginiams		

	3.2 Turto valdymo tobulinimas organizacijose	<p>Sporto vadybininkų mokymo kursai – projektų valdymo, finansų ir rinkodaros srityse</p> <p>Objekto naudojimo stebėjimas – internetinė rezervacijų sistema, lankomumo ataskaitos, tvarkaraščio optimizavimas</p> <p>Patarimai dėl finansavimo gavimo – seminarai apie paraiškų nacionalinėms ir ES dotacijoms rašymą, pagalba palaikant ryšius su rėmėjais</p> <p>Partnerystės su verslu skatinimas – rėmimo ir barterio programos, bendradarbiavimas su vietos įmonėmis</p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vietos valdžios biudžetas ▪ Lėšos iš išorės programų
4. Sporto ir poilsio įrenginių pritaikymas ir populiarinimas, siekiant patenkinti gyventojų poreikius	4.1 Gyventojų specifinių poreikių patikrinimas	Reguliarios apklausos – atliekamos mokyklose, internete ir savivaldybių įstaigose	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Miestų tarybos ▪ Sporto centrai ▪ ☒ Sporto ir poilsio srityje veikiančios organizacijos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Miestų tarybos ▪ Sporto centrai ▪ ☒ Sporto ir poilsio srityje veikiančios organizacijos
		Viešosios konsultacijos – susitikimai su gyventojais, kaimynystės tarybomis ir klubais		
		Dažnio analizė – duomenų apie įrenginių naudojimą rinkimas, leidžiantis pritaikyti savo pasiūlymą		
	4.2 Sąmoningumo apie sporto ir poilsio galimybes skatinimas	<p>Esamų miesto portalų pritaikymas pagal „vieno langelio“ principą – pamokų tvarkaraščiai, užsakymai, informacija apie renginius</p> <p>Įvairiapusis sporto veiklos skatinimas – tradiciniu ir internetiniu formatais</p>		

Šaltinis: nuosavas darbas

Veiksmai, susiję su individualiais tikslais, turėtų būti įtraukti į vietos valdžios institucijų strateginius dokumentus ir organizacijų veiksmų planus. Įgyvendinant veiksmus turėtų būti atsižvelgiama į galimą tarpsektorinį bendradarbiavimą ir miestų bendradarbiavimą.

Lentelių ir paveikslų sąrašas

Lentelė 1. Atstovaujimų imčių dydžiai tyrime	10
Lentelė 2. Sporto ir poilsio infrastruktūra Suvalkų mieste	11
Lentelė 3. Suvalkų miesto išlaidos fizinei kultūrai ir sportui	14
Lentelė 4. Sporto ir poilsio infrastruktūra Alytaus mieste	16
Lentelė 5. Sporto ir poilsio infrastruktūra Druskininkų mieste	17
Lentelė 6. Druskininkų miesto išlaidos fizinei kultūrai ir sportui per metus	18
Lentelė 7. SWOT analizė – Suvalkai	35
Lentelė 8. SWOT analysis - Alytus	35
Lentelė 9. SWOT analysis - Druskininkai	36
Piešimas 1. Plano sudedamosios dalys	41
Piešimas 2. Strateginiai tikslai	42
Piešimas 3. Veiklos tikslai	42

Duomenų šaltiniai

J. Apanowicz, „Bendroji metodika“, išleista Plocko IV Bernardinum vyskupijos, Gdynia 2002 m.

M. Szreder, „Atsitiktinės ir neatsitiktinės imtys statistiniuose tyrimuose“, Centrinė statistikos tarnyba, Varšuva, 2010 m.

A. Miszczak, J. Walasek, „Tyrimų imčių atrankos metodai“, Nacionalinės gynybos akademijos leidykla, Varšuva, 2013 m.

Centrinės statistikos tarnybos vietos duomenų bankas, <https://bd1.stat.gov.pl/bd1/start>

Oficialus statistikos portalas, <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>

Suvalkų miesto rotušė, <https://um.suwalki.pl/mieszkaniec/obiekty-sportowe>

Suvalkų sporto ir poilsio centras, <https://osir.suwalki.pl/nasze-obiekty/>

Suvalkų miesto savivaldybė, „Suvalkai 2030. Plėtros strategija“, Suvalkų miesto savivaldybė, Suvalkai 2021 m.

ASRC, <https://asrc.lt/>,

Lietuvos sporto centras, <https://www.lscentras.lt/lt/>

